Parlament Ewropew
2019-2024

Kumitat għall-Iżvilupp

2021/0422(COD)

7.12.2022

OPINJONI

tal-Kumitat għall-Iżvilupp

għall-Kumitat għall-Affarijiet Legali

dwar il-proposta għal direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-protezzjoni tal-ambjent permezz tad-dritt kriminali u li tissostitwixxi d-Direttiva 2008/99/KE
(COM(2021)0851 – C9-0466/2021 – 2021/0422(COD))

Rapporteur għal opinjoni: Caroline Roose

PA_Legam

ĠUSTIFIKAZZJONI QASIRA

Skont l-UNEP u l-INTERPOL, il-kriminalità ambjentali qed tiżdied u saret ir-raba' l-akbar settur kriminali fid-dinja, filwaqt li qed tpoġġi f'riskju l-ambjent, il-bijodiversità u l-klima. Din iċċaħħad lill-pajjiżi u lill-popolazzjonijiet minn biljuni ta' euro fi dħul ekonomiku kull sena, speċjalment fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw, u thedded id-drittijiet tal-bniedem.

Id-Direttiva 2008/99/KE attwali tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Novembru 2008 dwar il-protezzjoni tal-ambjent permezz tad-dritt kriminali għandha l-għan li ttejjeb il-protezzjoni ambjentali billi tarmonizza l-leġizlazzjoni kriminali. Madankollu, ġew identifikati ħafna nuqqasijiet u lakuni, bħal kamp ta' applikazzjoni limitat, nuqqas ta' sanzjonijiet, livelli baxxi ta' multi; nuqqas ta' implimentazzjoni u kooperazzjoni bejn l-Istati Membri; nuqqas ta' data statistika, eċċ.

Ir-Rapporteur tilqa' l-proposta tal-Kummissjoni Ewropea, b'mod partikolari fir-rigward tat-twessigħ tal-kamp ta' applikazzjoni tagħha; it-tisħiħ tad-dispożizzjonijiet tagħha relatati ma' sanzjonijiet kriminali u l-forniment ta' mekkaniżmi għall-protezzjoni tad-difensuri ambjentali. Madankollu, ir-Rapporteur temmen li aktar bidliet huma meħtieġa biex il-kriminalità ambjentali tiġi indirizzata b'mod effettiv.

L-ewwel, għandha tiġi introdotta dimensjoni esterna għad-Direttiva sabiex jitqies il-karattru transfruntier tal-kriminalità ambjentali u l-impatti tagħha fuq il-pajjiżi li qed jiżviluppaw. L-Unjoni Ewropea għandha responsabbiltà partikolari fil-prevenzjoni u l-ġlieda kontra r-reati ambjentali fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw għal diversi raġunijiet. F'xi każijiet, l-awtur ikun persuna Ewropea jew persuna marbuta mal-UE; l-UE hija żona ta' importazzjoni jew esportazzjoni, żona ta' tranżizzjoni u suq ewlieni, il-ktajjen tal-valur ta' xi setturi ekonomiċi huma affettwati minn dawn l-attivitajiet illegali u l-kumpaniji ewlenin tagħhom spiss ikollhom il-kwartieri ġenerali tagħhom fl-UE.

Fid-dawl ta' dan, u minħabba li l-ksur tad-drittijiet tal-bniedem ta' spiss huwa marbut mat-twettiq ta' reati ambjentali, ir-Rapporteur tissuġġerixxi li jiġi emendat l-Artikolu 1 biex jiġi kkunsidrat approċċ tad-drittijiet tal-bniedem fil-qalba tad-Direttiva.

Ir-Rapporteur tipproponi l-inklużjoni ta' definizzjonijiet ġenerali u awtonomi ta' reati ambjentali. Minkejja l-għadd dejjem jikber ta' reati ambjentali, definizzjoni armonizzata ta' reati ambjentali għadha ma teżistix kemm fil-livell globali jew fil-livell Ewropew u f'dak nazzjonali. Minflok, is-sistema attwali tiddependi fuq lista ta' leġiżlazzjoni sekondarja, li tħalli barra partijiet kbar tad-dritt ambjentali tal-UE. Għalhekk, il-kriminalizzazzjoni ta' reati awtonomi tippermetti r-responsabbiltà kriminali għal każijiet serji ta' ħsara ambjentali u tagħti drittijiet lin-natura. Huwa partikolarment rilevanti li tiġi indirizzata l-kriminalità ambjentali organizzata tranżnazzjonali li tinvolvi jew li sseħħ f'pajjiżi li qed jiżviluppaw.

Ir-Rapporteur hija wkoll favur l-introduzzjoni ta' reat ta' ekoċidju, sabiex jiġu kriminalizzati l-aktar reati serji fuq l-ambjent. L-UE għandha tiddefendi l-ġuriżdizzjoni tal-Qorti Kriminali Internazzjonali biex tkopri atti kriminali li jammontaw għal ekoċidju. B'mod parallel, l-UE u l-Istati Membri tagħha għandhom ikunu minn ta' quddiem għar-rikonoxximent tagħha. L-introduzzjoni ta' reat ta' ekoċidju fil-mandat ta' din id-Direttiva hija ta' importanza partikolari għall-prevenzjoni u l-prosekuzzjoni tal-aktar reati ambjentali tranżnazzjonali serji li jseħħu fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw. Id-definizzjoni użata hija dik żviluppata mill-Bord ta' Esperti

Indipendenti għad-Definizzjoni Legali tal-Ekoċidju, ippubblikata f'Ġunju 2021, minn grupp ta' avukati tad-dritt kriminali, avukati tad-dritt ambjentali u akkademiċi legali internazzjonali. Huwa l-aktar xogħol ta' definizzjoni komprensiv u reċenti disponibbli fil-mument.

Ir-Rapporteur tipproponi wkoll li jitwessa' l-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva, b'mod partikolari għar-reati tas-sajd u għall-isfruttament u l-kummerċ ta' minerali illegali. Ksur serju tal-obbligi futuri ta' diliġenza dovuta ta' rapportar korporattiv dwar is-sostenibbiltà u tas-CSRD għandhom jitqiesu wkoll bħala reati kriminali.

Hemm ammont sinifikanti ta' kriminalità ambjentali marbut man-negozju legali u l-korporazzjonijiet u xi korporazzjonijiet jagħżlu li jkunu bbażati f'postijiet b'regolamenti ambjentali dgħajfa, kif inhu l-każ f'ħafna pajjiżi li qed jiżviluppaw. Għalhekk, ir-Rapporteur hija tal-fehma li l-Istati Membri għandhom ikollhom l-obbligu li jistabbilixxu l-ġuriżdizzjoni tagħhom f'każ ta' reati mwettqa għall-benefiċċju ta' persuna ġuridika stabbilita fit-territorju tagħhom.

Biex tissaħħaħ il-kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi, ġie introdott artikolu ġdid, f'konformità mal-SDG 17. Huwa stmat li biljuni ta' euro fi dħul u taxxi jinsterqu kull sena minn pajjiżi li qed jiżviluppaw, u dan jikkawża telf ekonomiku kbir. Għalhekk, hemm bżonn li tiżdied il-kooperazzjoni għall-iżvilupp permezz ta' aktar appoġġ finanzjarju u tekniku biex tiġi indirizzata l-kriminalità ambjentali fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw.

Biex il-kriminalità ambjentali tiġi miġġielda b'mod effettiv, ir-Rapporteur tissuġġerixxi li jiġu introdotti dispożizzjonijiet ġodda għall-valutazzjoni tal-ħsara lill-ambjent kif ukoll iċ-ċirkostanzi aggravanti relatati, fost l-oħrajn, mal-ksur tad-drittijiet tal-bniedem, il-gruppi vulnerabbli u s-sistemi tal-istat tad-dritt. Għandhom jiġu introdotti sanzjonijiet ġodda bl-istess mod, b'mod partikolari biex jikkumpensaw għall-ħsara li saret lill-ambjent u biex iżidu l-limiti massimi għall-penali u s-sanzjonijiet għalihom biex ikunu aktar dissważivi. Fl-aħħar nett, iżda importanti, il-ġbir tad-data u l-istatistika għandhom jittejbu.

EMENDI

Il-Kumitat għall-Iżvilupp jistieden lill-Kumitat għall-Affarijiet Legali, bħala l-kumitat responsabbli, sabiex jieħu inkunsiderazzjoni l-emendi li ġejjin fir-rapport tiegħu:

Emenda 1

Proposta għal direttiva
Premessa 1a (ġdida)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	(1a) F'konformità mal-Artikolu 208 tat-TFUE, l-Unjoni għandha tieħu inkunsiderazzjoni l-objettivi ta' koperazzjoni għall-iżvilupp fl-implimentazzjoni tal-politika li x'aktarx

tolqot lill-pajjiżi li qed jiżviluppaw.

Emenda 2

Proposta għal direttiva
Premessa 1b (ġdida)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	(1b) F'konformità mal-Artikolu 3(5) tat-TUE, fir-relazzjonijiet tagħha mal-bqija tad-dinja, l-Unjoni għandha tafferma u tippromwovi l-valuri tagħha u tikkontribwixxi għall-protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem kollha, b'mod partikolari dawk tat-tfal, kif ukoll għar-rispett sħiħ u għall-iżvilupp tad-dritt internazzjonali.

Emenda 3

Proposta għal direttiva
Premessa 1c (ġdida)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	(1c) Il-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea tirrikonoxxi d-drittijiet fundamentali kif jirriżultaw mit-tradizzjonijiet kostituzzjonali komuni għall-Istati Membri u tafferma li m'għandhiex tiġi interpretata bħala li tirrestrinġi jew taffettwa b'mod negattiv id-drittijiet tal-bniedem u l-libertajiet fundamentali kif rikonoxxuti fl-oqsma ta' applikazzjoni rispettivi tagħhom mid-dritt tal-Unjoni, mid-dritt internazzjonali u mill-ftehimiet internazzjonali li għalihom l-Unjoni u l-Istati Membri kollha huma parti, inkluża l-Konvenzjoni Ewropea għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u tal-Libertajiet Fundamentali, u mill-kostituzzjonijiet tal-Istati Membri.

Emenda 4

Proposta għal direttiva
Premessa 1d (ġdida)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	(1d) Id-dritt għal ambjent nadif, b'saħħtu u sostenibbli ġie rikonoxxut bħala dritt tal-bniedem mill-Assemblea Ġenerali tan-Nazzjonijiet Uniti fir-riżoluzzjoni riċenti tagħha tas-26 ta' Lulju 2022 (A/RES/76/300) fejn affermat li l-promozzjoni ta' dawk id-drittijiet tal-bniedem tirrikjedi l-implimentazzjoni sħiħa tal-ftehimiet ambjentali multilaterali skont il-prinċipji tal-d-dritt ambjentali internazzjonali u appellat lill-organizzazzjonijiet internazzjonali, lill-Istati, lin-negozji u lil partijiet ikkonċernati rilevanti oħra biex jadottaw politiki, biex isaħħu l-kooperazzjoni internazzjonali, isaħħu l-bini tal-kapaċità u jikkondividu prattiki tajbin, sabiex jiżdiedu l-isforzi biex jiġi żgurat ambjent nadif, b'saħħtu u sostenibbli għal kulħadd.

Emenda 5

Proposta għal direttiva
Premessa 2

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
(2) L-Unjoni għadha mħassba biż-żieda fir-reati kriminali ambjentali u l-effetti tagħhom, li jimminaw l-effettività tal-leġiżlazzjoni ambjentali tal-Unjoni. Barra minn hekk, dawn ir-reati qed jestendu dejjem aktar lil hinn mill-fruntieri tal-Istati Membri li fihom jitwettqu r-reati. Dawn ir-reati joħolqu theddida għall-ambjent u għalhekk jeħtieġu rispons xieraq u effettiv.	(2) L-Unjoni għadha mħassba biż-żieda fir-reati kriminali ambjentali u l-effetti tagħhom, li jimminaw l-effettività tal-leġiżlazzjoni ambjentali tal-Unjoni. Barra minn hekk, dawn ir-reati qed jestendu dejjem aktar lil hinn mill-fruntieri tal-Istati Membri li fihom jitwettqu r-reati. ***Fi ftit deċennji biss, il-kriminalità ambjentali saret ir-raba' l-akbar settur kriminali fid-dinja, hekk kif kibret minn darbtejn sa tliet darbiet aktar malajr mill-ekonomija globali, u tirrappreżenta minn darba għal darbtejn id-daqs tal-għajnuna uffiċjali għall-iżvilupp (ODA) fuq livell globali u issa qed tħalli qligħ daqs it-traffikar tad-***

droga. Dawn ir-reati joħolqu theddida għall-ambjent ***u għad-drittijiet fundamentali, jinvolvu ħsara lill-ħabitats u t-telf tal-bijodiversità, jamplifikaw it-tibdil fil-klima, jheddu l-għajxien sostenibbli ta' popolazzjonijiet vulnerabbli f'pajjiżi li qed jiżviluppaw, u joħolqu riskji għas-saħħa pubblika***, u għalhekk jeħtieġu rispons xieraq u effettiv. ***Il-kriminalità ambjentali tista' tinvolvi jew isseħħ ukoll f'pajjiżi li qed jiżviluppaw fejn ġew identifikati nuqqasijiet fir-rigward tal-istat tad-dritt ambjentali, bħal nuqqas ta' qafas legali adegwat u strutturi ta' governanza, u nuqqas ta' informazzjoni, implimentazzjoni u infurzar. L-Unjoni għandha responsabbiltà partikolari fil-prevenzjoni u l-ġlieda kontra reati ambjentali f'pajjiżi li qed jiżviluppaw f'każijiet fejn l-azzjoni tista' tkun marbuta mal-Unjoni. Tali reati mhumiex kompatibbli mal-politika u l-objettivi tal-iżvilupp tal-Unjoni jew mal-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli tan-Nazzjonijiet Uniti.***

Emenda 6

Proposta għal direttiva
Premessa 3

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
(3) Is-sistemi eżistenti ta' pieni skont id-Direttiva 2008/99/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[20] u l-liġi settorjali ambjentali ma kinux biżżejjed fil-qasam kollu tal-politika ambjentali biex jiksbu konformità mad-dritt tal-Unjoni għall-protezzjoni tal-ambjent. Il-konformità jenħtieġ li tissaħħaħ bid-disponibbiltà ta' pieni kriminali, li juru diżapprovazzjoni soċjali ta' natura kwalitattiva differenti meta mqabbla mal-pieni amministrattivi.	(3) Is-sistemi eżistenti ta' pieni skont id-Direttiva 2008/99/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[20] u l-liġi settorjali ambjentali ma kinux biżżejjed fil-qasam kollu tal-politika ambjentali biex jiksbu konformità mad-dritt tal-Unjoni għall-protezzjoni tal-ambjent. Il-konformità jenħtieġ li tissaħħaħ bid-disponibbiltà ta' pieni kriminali, li juru diżapprovazzjoni soċjali ta' natura kwalitattiva differenti meta mqabbla mal-pieni amministrattivi ***u jżidu d-deterrenza***.
[20] Id-Direttiva 2008/99/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-	[20] Id-Direttiva 2008/99/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-

19 ta' Novembru 2008 dwar il-protezzjoni tal-ambjent permezz tal-liġi kriminali (ĠU L 328, 6.12.2008, p. 28).	19 ta' Novembru 2008 dwar il-protezzjoni tal-ambjent permezz tal-liġi kriminali (ĠU L 328, 6.12.2008, p. 28).

Emenda 7

Proposta għal direttiva
Premessa 3a (ġdida)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	(3a) Minkejja l-għadd dejjem jikber ta' reati ambjentali, definizzjoni armonizzata u aċċettata ta' reati ambjentali għadha ma teżistix kemm fil-livell globali kif ukoll fil-livell tal-UE u f'dak nazzjonali. Din id-Direttiva għandha l-għan li tipprovdi qafas ġenerali billi tiddefinixxi l-kriminalità ambjentali awtonoma, flimkien mas-sett komuni ta' definizzjonijiet għall-UE kollha ta' reati ambjentali speċifiċi.

Ġustifikazzjoni

Minkejja l-għadd dejjem jikber ta' reati ambjentali, definizzjoni armonizzata ta' reati ambjentali għadha ma teżistix kemm fil-livell globali kif ukoll fil-livell tal-UE u f'dak nazzjonali. Il-proposta tal-Kummissjoni tonqos milli tipproponi definizzjoni ġenerali tal-kriminalità ambjentali, li hija fost l-akbar ostakli fil-ġlieda kontra dawn ir-reati. L-għan ta' din l-emenda huwa li tipprovdi definizzjoni ta' reati ambjentali awtonomi biex jingħelbu d-dgħufijiet relatati mal-approċċ settorjali tal-Kummissjoni u tiġi evitata kwalunkwe mġiba li tista' toħloq riskju immedjat ta' ħsara sostanzjali.

Emenda 8

Proposta għal direttiva
Premessa 6

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
(6) L-Istati Membri jenħtieġ li jipprevedu pieni kriminali fil-leġiżlazzjoni nazzjonali tagħhom għal ksur serju tad-dispożizzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni li jirrigwardaw il-protezzjoni tal-ambjent. Fil-qafas tal-politika komuni tas-sajd, id-	(6) L-Istati Membri jenħtieġ li jipprevedu pieni kriminali fil-leġiżlazzjoni nazzjonali tagħhom għal ksur serju tad-dispożizzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni li jirrigwardaw il-protezzjoni tal-ambjent. Fil-qafas tal-politika komuni tas-sajd, id-

dritt tal-Unjoni jipprevedi sett komprensiv ta' regoli għall-kontroll u l-infurzar skont ir-Regolament (KE) Nru 1224/2009[21] u r-Regolament (KE) Nru 1005/2008 f'każ ta' ksur serju, inklużi dak li jikkawża ħsara lill-ambjent tal-baħar. Skont din is-sistema, l-Istati Membri għandhom l-għażla bejn is-sistemi ta' sanzjonar amministrattivi u/jew kriminali. F'konformità mal-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar il-Patt Ekoloġiku Ewropew[22] u l-Istrateġija tal-UE għall-Bijodiversità għall-2030[23], jenħtieġ li ***ċerta mġiba illegali intenzjonata koperta skont ir-Regolament*** (KE) Nru 1224/2009 u r-Regolament (KE) 1005/2008[24] tiġi stabbilita bħala reat kriminali.	dritt tal-Unjoni jipprevedi sett komprensiv ta' regoli għall-kontroll u l-infurzar skont ir-Regolament (KE) Nru 1224/2009[21] u r-Regolament (KE) Nru 1005/2008 f'każ ta' ksur serju, inklużi dak li jikkawża ħsara lill-ambjent tal-baħar. Skont din is-sistema, l-Istati Membri għandhom l-għażla bejn is-sistemi ta' sanzjonar amministrattivi u/jew kriminali. F'konformità mal-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar il-Patt Ekoloġiku Ewropew[22] u l-Istrateġija tal-UE għall-Bijodiversità għall-2030[23], jenħtieġ li ***l-imġiba kollha li titqies bħala ksur serju tar-Regolament*** (KE) Nru 1224/2009 u r-Regolament (KE) 1005/2008[24] tiġi stabbilita bħala reat kriminali.
[21] Ir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) Nru 404/2011 tat-8 ta' April 2011 li jistabbilixxi regoli dettaljati għall-implimentazzjoni tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1224/2009 li jistabbilixxi sistema Komunitarja ta' kontroll għall-iżgurar tal-konformità mar-regoli tal-Politika Komuni tas-Sajd (ĠU L 112, 30.4.2011, p. 1–153).	[21] Ir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) Nru 404/2011 tat-8 ta' April 2011 li jistabbilixxi regoli dettaljati għall-implimentazzjoni tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1224/2009 li jistabbilixxi sistema Komunitarja ta' kontroll għall-iżgurar tal-konformità mar-regoli tal-Politika Komuni tas-Sajd (ĠU L 112, 30.4.2011, p. 1–153).
[22] IL-KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW, LILL-KUNSILL EWROPEW, LILL-KUNSILL, LILL-KUMITAT EKONOMIKU U SOĊJALI EWROPEW U LILL-KUMITAT TAR-REĠJUNI Il-Patt Ekoloġiku Ewropew, COM/2019/640 final.	[22] IL-KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW, LILL-KUNSILL EWROPEW, LILL-KUNSILL, LILL-KUMITAT EKONOMIKU U SOĊJALI EWROPEW U LILL-KUMITAT TAR-REĠJUNI Il-Patt Ekoloġiku Ewropew, COM/2019/640 final.
[23] IL-KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW, LILL-KUNSILL, LILL-KUMITAT EKONOMIKU U SOĊJALI EWROPEW U LILL-KUMITAT TAR-REĠJUNI Strateġija tal-UE għall-Bijodiversità għall-2030 Inreġġgħu n-natura lura f'ħajjitna, COM/2020/380 final	[23] IL-KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW, LILL-KUNSILL, LILL-KUMITAT EKONOMIKU U SOĊJALI EWROPEW U LILL-KUMITAT TAR-REĠJUNI Strateġija tal-UE għall-Bijodiversità għall-2030 Inreġġgħu n-natura lura f'ħajjitna, final
[24] Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1005/2008 tad-29 ta' Settembru 2008 li jistabbilixxi sistema Komunitarja sabiex tipprevjeni, tiskoraġġixxi u telimina sajd	[24] Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1005/2008 tad-29 ta' Settembru 2008 li jistabbilixxi sistema Komunitarja sabiex tipprevjeni, tiskoraġġixxi u telimina sajd

illegali, mhux irrappurtat u mhux irregolat, li jemenda r-Regolamenti (KEE) Nru 2847/93, (KE) Nru 1936/2001 u (KE) Nru 601/2004 u li jħassar ir-Regolamenti (KE) Nru 1093/94 u (KE) Nru 1447/1999, (ĠU L 286, 29.10.2008, p. 1–32).	illegali, mhux irrappurtat u mhux irregolat, li jemenda r-Regolamenti (KEE) Nru 2847/93, (KE) Nru 1936/2001 u (KE) Nru 601/2004 u li jħassar ir-Regolamenti (KE) Nru 1093/94 u (KE) Nru 1447/1999, (ĠU L 286, 29.10.2008, p. 1–32).

Emenda 9

Proposta għal direttiva
Premessa 6a (ġdida)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	(6a) Matul dawn l-aħħar snin, l-Unjoni ħadet rwol ewlieni f'li tiżgura li l-ktajjen tal-provvista internazzjonali tal-minerali jkunu trasparenti u responsabbli. L-adozzjoni fl-2017 tar-Regolament (UE) 2017/821 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1a] bagħtet messaġġ internazzjonali ċar li l-kumpaniji huma mistennija jivvalutaw ir-riskji fil-ktajjen tal-provvista tagħhom, u jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jimmitigawhom. Dak ir-Regolament bħalissa jiffoka fuq ir-riskji ta' finanzjament ta' kunflitti, abbużi serji tad-drittijiet tal-bniedem u reati ekonomiċi serji. Huwa bbażat fuq il-Gwida tal-OECD dwar id-Diliġenza Dovuta għal Ktajjen ta' Provvista Responsabbli tal-Minerali minn Żoni Affettwati mill-Kunflitti u Żoni ta' Riskju Għoli li tenfasizza l-ħtieġa li l-kumpaniji jidentifikaw u jimmitigaw ir-riskji fil-ktajjen tal-provvista tagħhom, li jiddefendu d-drittijiet tal-bniedem fil-pajjiżi produtturi u jrawmu l-inklużjoni ta' minaturi u minaturi leġittimi fuq skala żgħira li jużaw metodi tradizzjonali. ______________ ***[1a] Ir-Regolament (UE) 2017/821 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Mejju 2017 li jistabbilixxi obbligi tad-diliġenza dovuta tal-katina tal-provvista għall-importaturi tal-Unjoni ta' landa, tantalu u tungstenu, il-minerali tagħhom, u deheb li joriġinaw minn żoni***

	affettwati minn kunflitti u ta' riskju għoli (ĠU L 130, 19.5.2017, p. 1).

Emenda 10

Proposta għal direttiva
Premessa 8

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
(8) Imġiba jenħtieġ li titqies bħala illegali wkoll meta titwettaq taħt awtorizzazzjoni minn awtorità kompetenti fi Stat Membru jekk tali awtorizzazzjoni tkun inkisbet b'mod frodulenti, jew permezz ta' korruzzjoni, estorsjoni jew koerċizzjoni. Barra minn hekk, l-operaturi jenħtieġ li jieħdu l-passi meħtieġa biex ikunu konformi mad-dispożizzjonijiet leġiżlattivi, regolatorji u amministrattivi dwar il-protezzjoni tal-ambjent applikabbli meta jwettqu attività rispettiva, inkluż billi jikkonformaw mal-obbligi tagħhom kif stabbiliti mid-dritt tal-UE u dak nazzjonali applikabbli fi proċeduri li jirregolaw l-emendi jew l-aġġornamenti tal-awtorizzazzjoni eżistenti.	(8) Imġiba jenħtieġ li titqies bħala illegali wkoll meta titwettaq taħt awtorizzazzjoni minn awtorità kompetenti fi Stat Membru ***jew f'pajjiż li qed jiżviluppa*** jekk tali awtorizzazzjoni tkun inkisbet b'mod frodulenti, jew permezz ta' korruzzjoni, estorsjoni jew koerċizzjoni. Barra minn hekk, l-operaturi jenħtieġ li jieħdu l-passi meħtieġa biex ikunu konformi mad-dispożizzjonijiet leġiżlattivi, regolatorji u amministrattivi dwar il-protezzjoni tal-ambjent applikabbli meta jwettqu attività rispettiva, inkluż billi jikkonformaw mal-obbligi tagħhom kif stabbiliti mid-dritt tal-UE u dak nazzjonali applikabbli fi proċeduri li jirregolaw l-emendi jew l-aġġornamenti tal-awtorizzazzjoni eżistenti.

Emenda 11

Proposta għal direttiva
Premessa 11a (ġdida)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	(11a) Ir-reati ambjentali jistgħu jitwettqu minn firxa ta' atturi statali u mhux statali, minn individwi, gruppi żgħar, kumpaniji, u individwi korrotti tal-gvern, sa networks kriminali organizzati, u spiss minn taħlita ta' dawn kollha. Il-kumpaniji tranżnazzjonali jistgħu jkunu atturi huma stess minħabba li, fost l-oħrajn, jisfruttaw lill-ambjent u jagħmlulu ħsara sabiex jiġġeneraw aktar

profitt jew inaqqsu l-ispejjeż tagħhom, b'mod partikolari f'pajjiżi li qed jiżviluppaw fejn l-oqfsa legali u istituzzjonali normalment ikunu aktar dgħajfa. Fir-rigward ta' kumpaniji tranżnazzjonali, atturi oħra jistgħu wkoll ikollhom tort u r-responsabbiltà jenħtieġ li, għalhekk, tiġi kondiviża u akkumpanjata minn penali kif xieraq.

Emenda 12

Proposta għal direttiva
Premessa 12

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
(12) Fil-proċedimenti u l-proċessi kriminali, jenħtieġ li jitqies kif xieraq l-involviment ta' gruppi kriminali organizzati li joperaw b'modi li jħallu impatt negattiv fuq l-ambjent. Il-proċedimenti kriminali jenħtieġ li jindirizzaw il-korruzzjoni, il-ħasil tal-flus, iċ-ċiberkriminalità u l-frodi tad-dokumenti u, fir-rigward tal-attivitajiet tan-negozju, l-intenzjoni tat-trasgressur li jimmassimizza l-profitti jew li jiffranka l-ispejjeż, fejn dawn iseħħu fil-kuntest ta' reat ambjentali. Dawn il-forom ta' reati spiss ikunu interkonnessi ma' forom serji ta' reati ambjentali u għalhekk jenħtieġ li ma jiġux ittrattati b'mod iżolat. ***F'dan ir-rigward***, huwa ta' tħassib partikolari li xi reati ambjentali jitwettqu bit-tolleranza jew bl-appoġġ attiv tal-amministrazzjonijiet jew tal-uffiċjali kompetenti waqt li jkunu qed iwettqu d-dmir pubbliku tagħhom. ***F'ċerti każijiet dan jista' saħansitra jieħu*** l-forma ta' korruzzjoni. Eżempji ta' tali mġiba huma li wieħed jagħlaq għajn waħda jew li jibqa' sieket dwar il-ksur tal-liġijiet li jipproteġu l-ambjent wara l-ispezzjonijiet, li b'mod deliberat ma jsirux spezzjonijiet jew kontrolli pereżempju fir-rigward ta' jekk il-kundizzjonijiet ta' permess humiex qed jiġu rrispettati mid-detentur tal-permess, riżoluzzjonijiet jew voti favur l-għoti ta' liċenzji illegali jew il-ħruġ ta'	(12) Fil-proċedimenti u l-proċessi kriminali, jenħtieġ li jitqies kif xieraq l-involviment ta' gruppi kriminali organizzati li joperaw b'modi li jħallu impatt negattiv fuq l-ambjent. Il-proċedimenti kriminali jenħtieġ li jindirizzaw il-korruzzjoni, il-ħasil tal-flus, iċ-ċiberkriminalità u l-frodi tad-dokumenti u, fir-rigward tal-attivitajiet tan-negozju, l-intenzjoni tat-trasgressur li jimmassimizza l-profitti jew li jiffranka l-ispejjeż, fejn dawn iseħħu fil-kuntest ta' reat ambjentali. Dawn il-forom ta' reati spiss ikunu interkonnessi ma' forom serji ta' reati ambjentali u għalhekk jenħtieġ li ma jiġux ittrattati b'mod iżolat. ***Minħabba l-importanza tal-kriminalità ambjentali korporattiva, jeħtieġ li titjieb it-trasparenza fil-ktajjen ta' provvista u valur korporattivi. B'mod partikolari, it-trasparenza dwar is-sjieda benefiċjarja tal-kumpaniji hija kruċjali għall-prosekuzzjoni tal-kriminalità ambjentali, pereżempju fis-sajd illegali, mhux irrappurtat u mhux irregolat jew fit-traffikar illegali ta' organiżmi selvaġġi. Għalhekk, jenħtieġ li l-Istati Membri jiżguraw b'mod parallel l-implimentazzjoni sħiħa tad-Direttiva (UE) 2018/843 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[1a].*** Huwa ta' tħassib partikolari li xi reati ambjentali jitwettqu bit-tolleranza

rapporti favorevoli ffalsifikati jew mhux veri.

jew bl-appoġġ attiv tal-amministrazzjonijiet jew tal-uffiċjali kompetenti waqt li jkunu qed iwettqu d-dmir pubbliku tagħhom ***li jistgħu jieħdu*** l-forma ta' korruzzjoni. Eżempji ta' tali mġiba huma li wieħed jagħlaq għajn waħda jew li jibqa' sieket dwar il-ksur tal-liġijiet li jipproteġu l-ambjent wara l-ispezzjonijiet, li b'mod deliberat ma jsirux spezzjonijiet jew kontrolli pereżempju fir-rigward ta' jekk il-kundizzjonijiet ta' permess humiex qed jiġu rrispettati mid-detentur tal-permess, riżoluzzjonijiet jew voti favur l-għoti ta' liċenzji illegali jew il-ħruġ ta' rapporti favorevoli ffalsifikati jew mhux veri ***jew, speċjalment f'pajjiżi li qed jiżviluppaw, il-promozzjoni tal-prosekuzzjoni ta' difensuri ambjentali li jieħdu azzjoni kontra reati ambjentali***.

____

[1a] Id-Direttiva (UE) 2018/843 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-30 ta' Mejju 2018 li temenda d-Direttiva (UE) 2015/849 dwar il-prevenzjoni tal-użu tas-sistema finanzjarja għall-finijiet tal-ħasil tal-flus jew il-finanzjament tat-terroriżmu, u li temenda d-Direttivi 2009/138/KE u 2013/36/UE (ĠU L 156, 19.6.2018, p. 43).

Emenda 13

Proposta għal direttiva
Premessa 14

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
(14) Is-sanzjonijiet għar-reati jenħtieġ li jkunu effettivi, dissważivi u proporzjonati. Għal dan il-għan, jenħtieġ li jiġu stabbiliti livelli minimi għat-terminu massimu ta' priġunerija għall-persuni fiżiċi. Is-sanzjonijiet aċċessorji spiss jitqiesu bħala aktar effettivi mis-sanzjonijiet finanzjarji speċjalment għall-persuni ġuridiċi. Għalhekk jenħtieġ li jkunu disponibbli sanzjonijiet jew miżuri addizzjonali fi	(14) Is-sanzjonijiet għar-reati jenħtieġ li jkunu effettivi, dissważivi u proporzjonati. Għal dan il-għan, jenħtieġ li jiġu stabbiliti livelli minimi għat-terminu massimu ta' priġunerija għall-persuni fiżiċi. Is-sanzjonijiet aċċessorji spiss jitqiesu bħala aktar effettivi mis-sanzjonijiet finanzjarji speċjalment għall-persuni ġuridiċi. Għalhekk jenħtieġ li jkunu disponibbli sanzjonijiet jew miżuri addizzjonali fi

proċedimenti kriminali. Dawn jenħtieġ li jinkludu l-obbligu li l-ambjent jiġi restawrat, l-esklużjoni mill-aċċess għall-finanzjament pubbliku, inklużi l-proċeduri ta' offerti, għotjiet u konċessjonijiet u l-irtirar ta' permessi u awtorizzazzjonijiet. Dan huwa mingħajr preġudizzju għad-diskrezzjoni tal-imħallfin jew tal-qrati fi proċedimenti kriminali li jimponu sanzjonijiet xierqa fil-kawżi individwali.	proċedimenti kriminali. Dawn jenħtieġ li jinkludu l-obbligu li l-ambjent jiġi restawrat, ***il-kumpens għall-ħsara kkawżata,*** l-esklużjoni mill-aċċess għall-finanzjament pubbliku, inklużi l-proċeduri ta' offerti, għotjiet u konċessjonijiet u l-irtirar ta' permessi u awtorizzazzjonijiet. ***Is-sanzjonijiet li huma mfassla biex jiżguraw li r-reati ma jiġux ripetuti huma importanti ħafna. Jenħtieġ li jiġu pprovduti wkoll rimedji effettivi, inklużi miżuri ta' rimedju, ta' mitigazzjoni u ta' adattament u rimedju b'mandat ta' inibizzjoni.*** Dan huwa mingħajr preġudizzju għad-diskrezzjoni tal-imħallfin jew tal-qrati fi proċedimenti kriminali li jimponu sanzjonijiet xierqa fil-kawżi individwali.

Emenda 14

Proposta għal direttiva
Premessa 14a (ġdida)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	(14a) Sabiex is-sanzjonijiet ikunu effettivi, jeħtieġ ukoll li f'din id-Direttiva jiġi introdott l-approċċ ta' ġustizzja restorattiva ambjentali, li ilhom jitolbu s-soċjetà ċivili u l-organizzazzjonijiet speċjalizzati. Il-mudell restorattiv għandu approċċ preventiv, immirat biex isewwi l-ħsara kkawżata u joħloq l-għarfien ambjentali meħtieġ biex tiġi evitata ħsara bħal din fil-futur. Dan jista' jsir permezz ta', fost mezzi oħra, fondi ta' rkupru ambjentali, proġetti soċjali ambjentali jew servizzi komunitarji għall-benefiċċju tal-ambjent. Il-ġustizzja restorattiva ambjentali għandha wkoll l-għan li tippermetti l-parteċipazzjoni tal-vittmi fil-proċess tad-determinazzjoni tas-sanzjonijiet u, fil-futur, tal-ġestjoni ambjentali tal-korporazzjonijiet li huma sanzjonati.

Emenda 15

Proposta għal direttiva
Premessa 15

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
(15) ***Fejn id-dritt nazzjonali jipprevedi dan,*** jenħtieġ li l-persuni ġuridiċi jinżammu responsabbli b'mod kriminali wkoll għal reati kriminali ambjentali skont din id-Direttiva. L-Istati Membri, li d-dritt nazzjonali tagħhom ma jipprevedix ir-responsabbiltà kriminali tal-persuni ġuridiċi, jenħtieġ li jiżguraw li s-sistemi ta' sanzjonar amministrattivi tagħhom jipprevedu tipi u livelli ta' sanzjonijiet effettivi, dissważivi u proporzjonati kif stabbiliti f'din id-Direttiva sabiex jintlaħqu l-objettivi tagħha. Is-sitwazzjoni finanzjarja tal-persuni ġuridiċi jenħtieġ li tiġi kkunsidrata biex tiġi żgurata d-dissważività tas-sanzjoni imposta.	(15) Jenħtieġ li l-persuni ġuridiċi jinżammu responsabbli b'mod kriminali wkoll għal reati kriminali ambjentali skont din id-Direttiva. ***Bħal persuni fiżiċi, persuni ġuridiċi li huma awturi, instigaturi ta' reati jew kompliċi fihom jenħtieġ li jinżammu responsabbli u soġġetti għal proċedimenti kriminali.*** L-Istati Membri, li d-dritt nazzjonali tagħhom ma jipprevedix ir-responsabbiltà kriminali tal-persuni ġuridiċi, jenħtieġ li jiżguraw li s-sistemi ta' sanzjonar amministrattivi tagħhom jipprevedu tipi u livelli ta' sanzjonijiet effettivi, dissważivi u proporzjonati kif stabbiliti f'din id-Direttiva sabiex jintlaħqu l-objettivi tagħha. Is-sitwazzjoni finanzjarja tal-persuni ġuridiċi jenħtieġ li tiġi kkunsidrata biex tiġi żgurata d-dissważività tas-sanzjoni imposta.

Emenda 16

Proposta għal direttiva
Premessa 16

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
(16) Jenħtieġ li jitrawmu approssimazzjoni u effettività ulterjuri tal-livelli ta' sanzjoni imposti fil-prattika permezz ta' ċirkostanzi aggravanti komuni li jirriflettu s-severità tar-reat imwettaq. Meta tkun ġiet ikkawżata l-mewt jew il-korriment serju ta' persuna u meta dawn l-elementi ma jkunux diġà jikkostitwixxu reat kriminali, dawn jistgħu jitqiesu bħala ċirkostanzi aggravanti. Bl-istess mod, meta reat kriminali ambjentali jikkawża ħsara sostanzjali u irriversibbli jew fit-tul lil ekosistema sħiħa, dan jenħtieġ li jkun ċirkostanza aggravanti minħabba s-severità tiegħu, inkluż f'każijiet komparabbli mal-	(16) Jenħtieġ li jitrawmu approssimazzjoni u effettività ulterjuri tal-livelli ta' sanzjoni imposti fil-prattika permezz ta' ċirkostanzi aggravanti komuni li jirriflettu s-severità tar-reat imwettaq. Meta tkun ġiet ikkawżata l-mewt jew il-korriment serju ta' persuna u meta dawn l-elementi ma jkunux diġà jikkostitwixxu reat kriminali, dawn jistgħu jitqiesu bħala ċirkostanzi aggravanti. Bl-istess mod, meta reat kriminali ambjentali jikkawża ħsara sostanzjali u irriversibbli jew fit-tul lil ekosistema sħiħa, dan jenħtieġ li jkun ċirkostanza aggravanti minħabba s-severità tiegħu, inkluż f'każijiet komparabbli mal-

ekoċidju. Peress li l-profitti jew in-nefqa illegali li tista' tiġi ġġenerata jew li tista' tiġi evitata permezz ta' reat ambjentali hija inċentiv importanti għall-kriminali, dawn jenħtieġ li jitqiesu meta jiġi ddeterminat il-livell xieraq ta' sanzjonijiet fil-każ individwali.	ekoċidju. Peress li l-profitti jew in-nefqa illegali li tista' tiġi ġġenerata jew li tista' tiġi evitata permezz ta' reat ambjentali huma inċentiv importanti għall-kriminali ***u ta' spiss jinkoraġġixxu l-kriminalità organizzata***, dawn jenħtieġ li jitqiesu meta jiġi ddeterminat il-livell xieraq ta' sanzjonijiet fil-każ individwali. ***Fl-aħħar nett, is-severità tal-impatti fuq id-drittijiet tal-bniedem, il-vulnerabbiltà tal-vittmi umani kif ukoll il-fatt li jiġu abbużati d-dgħufijiet legali u istituzzjonali eżistenti tal-pajjiżi li qed jiżviluppaw jew il-ksur gravi tal-obbligi ta' diliġenza dovuta jenħtieġ li jitqiesu wkoll bħala ċirkostanzi aggravanti.***

Emenda 17

Proposta għal direttiva
Premessa 16a (ġdida)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	(16a) Filwaqt li r-rikonoxximent tar-reat tal-ekoċidju bħalissa qed jiġi diskuss f'diversi parlamenti nazzjonali madwar id-dinja, jenħtieġ li l-Unjoni taħtaf din l-opportunità biex tibqa' mexxejja dinjija fil-leġiżlazzjoni dwar il-protezzjoni ambjentali u biex tipprovdi definizzjoni armonizzata u limiti massimi għas-sanzjonijiet. Jenħtieġ li l-Istati Membri għalhekk jintroduċu reat ta' ekoċidju, li jenħtieġ li jitqies bħala reat kriminali għall-finijiet ta' din id-Direttiva u jiġi definit bħala att illegali jew intenzjonat mwettaq bl-għarfien li hemm probabbiltà sostanzjali li tiġi kkawżata ħsara severa u mifruxa jew inkella fit-tul lill-ambjent. Dan ir-reat speċifiku jagħmilha possibbli li tiġi identifikata l-aktar ħsara serja lill-ambjent u b'hekk jipprovdi għal gradwazzjoni ta' sanzjonijiet skont il-gravità tal-ħsara lill-ambjent.

Ġustifikazzjoni

F'diversi okkażjonijiet, il-Parlament Ewropew appella għall-istabbiliment ta' ekoċidju bħala reat kriminali biex jiġu salvagwardjati d-drittijiet tal-bniedem u d-demokrazija, il-bijodiversità, il-klima u d-difensuri ambjentali. Id-definizzjoni użata hija dik żviluppata mill-Bord ta' Esperti Indipendenti għad-Definizzjoni Legali tal-Ekoċidju, ippubblikata f'Ġunju 2021, minn grupp ta' avukati tad-dritt kriminali, avukati tad-dritt ambjentali u akkademiċi legali internazzjonali. Huwa l-aktar xogħol ta' definizzjoni komprensiv u reċenti disponibbli fil-mument.

Emenda 18

Proposta għal direttiva
Premessa 19

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
(19) L-Istati Membri jenħtieġ li jistabbilixxu regoli dwar il-perjodi ta' preskrizzjoni meħtieġa sabiex ikunu jistgħu jiġġieldu b'mod effettiv ir-reati kriminali ambjentali, mingħajr preġudizzju għar-regoli nazzjonali li ma jistabbilixxux perjodi ta' preskrizzjoni għall-investigazzjoni, il-prosekuzzjoni u l-infurzar.	(19) L-Istati Membri jenħtieġ li jistabbilixxu regoli dwar il-perjodi ta' preskrizzjoni meħtieġa sabiex ikunu jistgħu jiġġieldu b'mod effettiv ir-reati kriminali ambjentali, mingħajr preġudizzju għar-regoli nazzjonali li ma jistabbilixxux perjodi ta' preskrizzjoni għall-investigazzjoni, il-prosekuzzjoni u l-infurzar. ***Għall-investigazzjoni, il-prosekuzzjoni, il-proċess u l-aġġudikazzjoni tar-reati ta' ekoċidju jenħtieġ li ma jkunx hemm perjodu ta' preskrizzjoni.***

Emenda 19

Proposta għal direttiva
Premessa 20

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
(20) L-obbligi f'din id-Direttiva li jipprevedu pieni kriminali jenħtieġ li ma jeżentawx lill-Istati Membri mill-obbligu li jipprevedu sanzjonijiet amministrattivi u miżuri oħra fid-dritt nazzjonali għal ksur stabbilit fil-leġiżlazzjoni ambjentali tal-Unjoni.	(20) L-obbligi f'din id-Direttiva li jipprevedu pieni kriminali jenħtieġ li ma jeżentawx lill-Istati Membri mill-obbligu li jipprevedu sanzjonijiet amministrattivi u miżuri oħra ***effettivi, proporzjonati u dissważivi*** fid-dritt nazzjonali għal ksur stabbilit fil-leġiżlazzjoni ambjentali tal-Unjoni.

Emenda 20

Proposta għal direttiva
Premessa 23

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
(23) Minħabba, b'mod partikolari, il-mobilità tat-trasgressuri ta' mġiba illegali koperta minn din id-Direttiva, flimkien man-natura transfruntiera tar-reati u l-possibbiltà ta' investigazzjonijiet transfruntiera, l-Istati Membri jenħtieġ li jistabbilixxu ġuriżdizzjoni sabiex jiġġieldu tali mġiba b'mod effettiv.	(23) Minħabba, b'mod partikolari, il-mobilità tat-trasgressuri ta' mġiba illegali koperta minn din id-Direttiva, flimkien man-natura transfruntiera tar-reati u l-possibbiltà ta' investigazzjonijiet transfruntiera, ***inkluża mġiba mwettqa f'pajjiżi li qed jiżviluppaw,*** l-Istati Membri jenħtieġ li jistabbilixxu ġuriżdizzjoni sabiex jiġġieldu tali mġiba b'mod effettiv ***Jenħtieġ li l-Istati Membri jestendu l-ġuriżdizzjoni tagħhom fejn reat joħloq riskju għall-ambjent fit-territorji tagħhom, fejn jitwettaq għall-benefiċċju ta' persuna ġuridika stabbilita fit-territorji tagħhom, fejn jitwettaq kontra r-residenti tagħhom, jew fejn jitwettaq f'pajjiżi terzi minn ċittadin tal-Unjoni jew persuna ġuridika stabbilita fl-Unjoni.***

Emenda 21

Proposta għal direttiva
Premessa 24a (ġdida)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	(24a) Id-difensuri ambjentali li jipproteġu direttament l-ekosistemi huma wkoll ta' spiss fuq quddiem nett tal-konsegwenzi tal-kriminalità ambjentali madwar id-dinja, inkluż fl-Unjoni. Dawn jistgħu jiġu mhedda, intimidati, ippersegwitati, iffastidjati jew saħansitra maqtula direttament mill-awturi, u bħala tali għandhom jibbenefikaw ukoll minn protezzjoni bbilanċjata u effettiva. L-istabbiliment ta' rapporteur speċjali indipendenti dwar id-difensuri tad-drittijiet ambjentali fl-ambitu tal-

Konvenzjoni ta' Aarhus, u b'riżultat l-istabbiliment ta' miżuri ta' protezzjoni, huwa wkoll mod kif il-kriminalità ambjentali tiġi miġġielda aħjar.

Emenda 22

Proposta għal direttiva
Premessa 24b (ġdida)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	(24b) Fir-riżoluzzjoni tiegħu tal-11 ta' Novembru 2021 dwar it-tisħiħ tad-demokrazija u tal-libertà u l-pluraliżmu tal-midja fl-UE: l-użu mhux dovut ta' azzjonijiet skont id-dritt ċivili u kriminali biex jissikktu l-ġurnalisti, l-NGOs u s-soċjetà ċivili[1a], il-Parlament Ewropew innota li d-difensuri ambjentali jistgħu wkoll ikunu soġġetti għal kawżi u theddid abbużivi, u jenħtieġ li jiġu protetti minn tali prattiki abbużivi, magħrufa wkoll bħala kawżi strateġiċi kontra l-parteċipazzjoni pubblika.
	[1a] ĠU C 205, 20.5.2022, p. 2.

Emenda 23

Proposta għal direttiva
Premessa 26a (ġdida)

(26a) In-natura tista' titqies bħala l-vittma tal-ħsara kkawżata minn reati ambjentali. Xi pajjiżi diġà taw personalità ġuridika lill-ekosistemi anke fil-livell kostituzzjonali (bħal fl-Ekwador jew fil-Bolivja). Fil-Kolombja, il-Qorti Kostituzzjonali tat dawk id-drittijiet fis-sentenza tax-Xmara Atrato T-622–16. Il-Kanada u New Zealand huma żewġ pajjiżi oħra fejn in-natura ngħatat personalità ġuridika. Fl-Unjoni, xi Stati Membri jinsabu fil-proċess ta' riformi

	kostituzzjonali biex jinkorporaw id-drittijiet tan-natura fl-ogħla livell. Spanja, pereżempju, irrikonoxxiet personalità ġuridika tal-Mar Menor Lagoon u l-baċir tiegħu permezz tal-liġi reċenti 19/2022, tat-30 ta' Settembru 2022. L-Unjoni tista' tqis l-oqfsa legali eżistenti fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw u fl-Istati Membri kif ukoll il-proċessi ta' riforma li għaddejjin fl-Unjoni u tipprovdi leġiżlazzjoni soda li tinkorpora viżjoni fit-tul billi tqis l-iżviluppi legali futuri li bdew fl-Unjoni.

Emenda 24

Proposta għal direttiva
Premessa 31a (ġdida)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	(31a) Minħabba l-impatt globali u n-natura transfruntiera tagħha, u f'konformità mal-Għan ta' Żvilupp Sostenibbli 17, il-kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi u, b'mod partikolari ma' pajjiżi li qed jiżviluppaw jenħtieġ li tiġi intensifikata, b'mod partikolari billi jiġu adottati u appoġġati miżuri u mekkaniżmi effettivi biex jiżdiedu l-koordinazzjoni u l-kooperazzjoni transfruntiera sabiex tiġi miġġielda l-kriminalità ambjentali tranżnazzjonali. Huwa stmat li biljuni ta' euro fi dħul u taxxi jinsterqu kull sena minn pajjiżi li qed jiżviluppaw, u dan jikkawża telf ekonomiku kbir. L-Istati Membri jenħtieġ li jżidu il-kooperazzjoni għall-iżvilupp permezz ta' aktar appoġġ finanzjarju u tekniku biex tiġi indirizzata l-kriminalità ambjentali fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw.

Emenda 25

Proposta għal direttiva
Premessa 31 b (ġdida)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	(31b) L-UE u l-Istati Membri tagħha jenħtieġ li jagħmlu l-ġlieda kontra l-kriminalità ambjentali prijorità politika strateġika fil-kooperazzjoni ġudizzjarja internazzjonali u fi ħdan l-istituzzjonijiet u l-Konferenza tal-Partijiet għall-Konvenzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti dwar it-Tibdil fil-Klima, b'mod partikolari billi jippromwovu l-konformità ma' ftehimiet ambjentali multilaterali permezz tal-adozzjoni ta' sanzjonijiet kriminali u l-iskambju tal-aħjar prattiki u data dwar il-kriminalità ambjentali. Dan l-approċċ internazzjonali għall-kriminalità ambjentali jenħtieġ li jinkludi wkoll l-estensjoni tal-kompetenza tal-Qorti Kriminali Internazzjonali għar-reat tal-ekoċidju, u l-UE u l-Istati Membri tagħha għandhom rwol u responsabbiltà fundamentali f'dan ir-rigward.

Emenda 26

Proposta għal direttiva
Premessa 32

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
(32) Sabiex jiġu indirizzati b'mod effettiv ir-reati kriminali msemmija f'din id-Direttiva, huwa meħtieġ li l-awtoritajiet kompetenti fl-Istati Membri jiġbru data preċiża, konsistenti u komparabbli dwar l-iskala u x-xejriet tar-reati ambjentali u l-isforzi biex jiġu miġġielda u r-riżultati tagħhom. Din id-data jenħtieġ li tintuża għat-tħejjija tal-istatistika għall-użu fl-ippjanar operazzjonali u strateġiku tal-attivitajiet ta' infurzar kif ukoll biex tipprovdi informazzjoni liċ-ċittadini. L-Istati Membri jenħtieġ li jiġbru u jirrapportaw lill-Kummissjoni data statistika rilevanti dwar ir-reati ambjentali. Jenħtieġ li l-Kummissjoni tivvaluta u tippubblika regolarment ir-riżultati abbażi	(32) Sabiex jiġu indirizzati b'mod effettiv ir-reati kriminali msemmija f'din id-Direttiva, huwa meħtieġ li l-awtoritajiet kompetenti fl-Istati Membri jiġbru data preċiża, konsistenti u komparabbli dwar l-iskala u x-xejriet tar-reati ambjentali u l-isforzi biex jiġu miġġielda u r-riżultati tagħhom. Din id-data jenħtieġ li tintuża għat-tħejjija tal-istatistika għall-użu fl-ippjanar operazzjonali u strateġiku tal-attivitajiet ta' infurzar kif ukoll biex tipprovdi informazzjoni liċ-ċittadini. ***Hemm lakuni kbar fl-għarfien kemm fil-livell internazzjonali kif ukoll f'dak tal-Unjoni. Id-data għadha limitata, hemm nuqqas ta' statistika dwar reati relatati mal-ambjent, l-impatti tagħhom fuq il-***

tad-data trażmessa mill-Istati Membri.

komunitajiet lokali, it-trasgressuri u s-sanzjonijiet mogħtija. Id-data dwar l-għadd ta' każijiet ta' kriminalità ambjentali tranżnazzjonali diżaggregata skont il-pajjiżi fejn twettaq ir-reat ambjentali, il-valur tar-rikavat sekwestrat, iffriżat jew ikkonfiskat, informazzjoni dwar jekk ir-reat ambjentali jikkostitwixxix reat predikat għal reat ta' ħasil tal-flus, l-għadd u l-karatteristiċi tal-vittmi jew tal-gruppi ta' vittmi, inklużi l-komunitajiet lokali affettwati, huma data importanti li tippermetti t-tfassil ta' politiki u strateġiji aħjar għall-prevenzjoni u l-ġlieda kontra dawk ir-reati fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw. L-Istati Membri jenħtieġ li jiġbru u jirrapportaw lill-Kummissjoni data statistika rilevanti dwar ir-reati ambjentali***, b'mod partikolari billi jispeċifikaw is-sanzjonijiet imposti fuq l-awturi tar-reati***. Jenħtieġ li l-Kummissjoni tivvaluta u tippubblika regolarment ir-riżultati abbażi tad-data trażmessa mill-Istati Membri.

Emenda 27

Proposta għal direttiva
Artikolu 1 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
Din id-Direttiva tistabbilixxi regoli minimi dwar id-definizzjoni ta' reati u sanzjonijiet kriminali sabiex l-ambjent jiġi protett b'mod aktar effettiv.	Din id-Direttiva tistabbilixxi regoli minimi dwar id-definizzjoni ta' reati u sanzjonijiet ***ambjentali*** kriminali sabiex l-ambjent jiġi protett, ***il-kriminalità ambjentali tiġi evitata u miġġielda*** b'mod aktar effettiv ***u b'hekk jiġu evitati ksur u abbużi tad-drittijiet tal-bniedem b'riżultat ta' reati kriminali ambjentali***.

Emenda 28

Proposta għal direttiva
Artikolu 2

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
Artikolu 2	Artikolu 2
Definizzjonijiet	Definizzjonijiet
Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:	Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:
(1) "illegali" tfisser imġiba li tikser waħda jew wieħed minn dawn li ġejjin:	(1) "illegali" tfisser imġiba li tikser waħda jew wieħed minn dawn li ġejjin:
(a) il-leġiżlazzjoni tal-Unjoni, li irrispettivament mill-bażi ġuridika tagħha tikkontribwixxi għall-ilħuq tal-objettivi tal-politika tal-Unjoni dwar il-protezzjoni tal-ambjent kif stabbilit fit-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea;	(a) il-leġiżlazzjoni tal-Unjoni, li irrispettivament mill-bażi ġuridika tagħha tikkontribwixxi għall-ilħuq tal-objettivi tal-politika tal-Unjoni dwar il-protezzjoni tal-ambjent kif stabbilit fit-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea;
(b) liġi, regolament amministrattiv ta' Stat Membru jew deċiżjoni meħuda minn awtorità kompetenti ta' Stat Membru li tagħti effett lil-leġiżlazzjoni tal-Unjoni msemmija fil-punt (a).	(b) liġi, regolament amministrattiv ta' Stat Membru jew deċiżjoni meħuda minn awtorità kompetenti ta' Stat Membru li tagħti effett lil-leġiżlazzjoni tal-Unjoni msemmija fil-punt (a).
L-imġiba għandha titqies illegali anke meta titwettaq taħt awtorizzazzjoni minn awtorità kompetenti fi Stat Membru meta tali awtorizzazzjoni tkun inkisbet b'mod frodulenti, jew permezz ta' korruzzjoni, estorsjoni jew koerċizzjoni;	L-imġiba għandha titqies illegali anke meta titwettaq taħt awtorizzazzjoni minn awtorità kompetenti fi Stat Membru***, jew fi stat terz fejn l-imġiba tkun twettqet minn ċittadin tal-UE jew persuna ġuridika stabbilita fl-Unjoni,*** meta tali awtorizzazzjoni tkun inkisbet b'mod frodulenti, jew permezz ta' korruzzjoni, estorsjoni jew koerċizzjoni;
	(1a) "ambjent" tfisser id-dinja, il-bijosfera, il-krijosfera, il-litosfera, l-idrosfera u l-atmosfera tagħha, kif ukoll l-ispazju ekstratmosferiku, inkluż l-integrità tal-elementi bijotiċi u abijotiċi kollha ta' ekosistema, il-funzjonijiet, is-servizzi u l-interazzjonijiet reċiproċi tagħhom u l-limiti planetarji;
	(1b) "ħsara severa" tfisser ħsara li tinvolvi bidliet avversi, tfixkil jew ħsara serji ħafna lil kwalunkwe element tal-ambjent, inklużi impatti gravi fuq il-ħajja tal-bniedem, jew ir-riżorsi naturali, kulturali jew ekonomiċi;

	(1c) "ħsara mifruxa" tfisser ħsara li testendi lil hinn minn żona ġeografika limitata, li taqsam il-fruntieri tal-istati, jew li tiġġarrab minn ekosistema jew speċi sħiħa jew għadd kbir ta' bnedmin;
	(1d) "ħsara fit-tul" tfisser ħsara li tkun irriversibbli jew li ma tistax tiġi rrimedjata permezz ta' rkupru naturali f'perjodu ta' żmien raġonevoli;
	(1e) "intenzjonata" tfisser b'nuqqas ta' attenzjoni għall-ħsara li jidher ċar li hija eċċessiva meta mqabbla mal-benefiċċji soċjali u ekonomiċi antiċipati;
	(1f) "limiti planetarji" tfisser id-disa' sistemi planetarji ta' sapport tal-ħajja identifikati bħala parti mill-qafas tal-limiti planetarji: it-tibdil fil-klima, l-integrità tal-bijosfera (li tkopri d-diversità funzjonali u ġenetika), il-bidliet fis-sistemi tal-art, l-użu tal-ilma ħelu, il-flussi bijoġeokimiċi (in-nitroġenu u l-fosforu), l-aċidifikazzjoni tal-oċeani, it-tniġġis atmosferiku bl-aerosols, it-tnaqqis tal-ożonu stratosferiku u entitajiet ġodda;
(2) "ħabitat f'sit protett", tfisser kwalunkwe ħabitat ta' speċijiet li għalih żona hija kklassifikata bħala żona ta' protezzjoni speċjali skont l-Artikolu 4(1) jew (2) tad-Direttiva 2009/147/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[30], jew kwalunkwe ħabitat naturali jew ħabitat ta' speċijiet li għalih sit jintgħażel bħala żona speċjali ta' konservazzjoni skont l-Artikolu 4(4) tad-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE;	(2) "ħabitat f'sit protett", tfisser kwalunkwe ħabitat ta' speċijiet li għalih żona hija kklassifikata bħala żona ta' protezzjoni speċjali skont l-Artikolu 4(1) jew (2) tad-Direttiva 2009/147/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[30], jew kwalunkwe ħabitat naturali jew ħabitat ta' speċijiet li għalih sit jintgħażel bħala żona speċjali ta' konservazzjoni skont l-Artikolu 4(4) tad-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE;
(3) "persuna ġuridika" tfisser kwalunkwe entità ġuridika li jkollha tali status skont id-dritt nazzjonali applikabbli, ***ħlief għal*** Stati jew korpi pubbliċi li jeżerċitaw l-awtorità tal-Istat u ***għal*** organizzazzjonijiet internazzjonali pubbliċi;	(3) "persuna ġuridika" tfisser kwalunkwe entità ġuridika li jkollha tali status skont id-dritt nazzjonali applikabbli, ***inklużi*** Stati jew korpi pubbliċi li jeżerċitaw l-awtorità tal-Istat u organizzazzjonijiet internazzjonali pubbliċi;
(4) "pubbliku kkonċernat" tfisser il-persuni affettwati jew li x'aktarx jiġu affettwati mir-reati msemmija fl-Artikoli 3 jew 4. Għall-finijiet ta' din id-definizzjoni,	(4) "pubbliku kkonċernat" tfisser il-persuni ***jew gruppi ta' persuni, inklużi komunitajiet lokali*** affettwati jew li x'aktarx jiġu affettwati mir-reati msemmija

il-persuni li jkollhom interess suffiċjenti jew li jsostnu it-telf ta' dritt kif ukoll organizzazzjonijiet mhux governattivi li jippromwovu l-protezzjoni tal-ambjent u li jissodisfaw kwalunkwe rekwiżit proporzjonat skont id-dritt nazzjonali għandhom jitqiesu li għandhom interess;

(5) "vittma" ***għandha t-tifsira attribwita lilha fl-Artikolu 2(1)(a) tad-Direttiva 2012/29/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[32].***

fl-Artikoli 3 jew 4. Għall-finijiet ta' din id-definizzjoni, il-persuni li jkollhom interess suffiċjenti jew li jsostnu it-telf ta' dritt kif ukoll organizzazzjonijiet mhux governattivi li jippromwovu l-protezzjoni tal-ambjent u ***tad-drittijiet tal-bniedem u*** li jissodisfaw kwalunkwe rekwiżit proporzjonat skont id-dritt nazzjonali għandhom jitqiesu li għandhom interess;

(5) "vittma" ***tfisser:***

(i) persuni fiżiċi, inklużi ġenerazzjonijiet futuri, li, individwalment jew kollettivament, sofrew jew x'aktarx se jsofru dannu, inkluż dannu fiżiku, mentali jew emozzjonali, telf ekonomiku, telf ta' kultura, tradizzjonijiet, għarfien tradizzjonali assoċjat ma' riżorsi ġenetiċi, jew indeboliment jew abbuż sostanzjali tad-drittijiet tal-bniedem tagħhom li kien ikkawżat direttament minn xi reat kriminali ambjentali;

(ii) membri tal-familja ta' persuna li l-mewt tagħha kienet ikkawżata direttament minn reat kriminali u li jkunu sofrew dannu b'riżultat tal-mewt ta' dik il-persuna;

(iii) persuni ġuridiċi li sofrew jew x'aktarx li se jsofru telf, inkluż telf ekonomiku.

---

[30] Id-Direttiva 2009/147/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Novembru 2009 dwar il-konservazzjoni tal-għasafar selvaġġi (ĠU L 20, 26.1.2010, p. 7).

[31] Id-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE tal-21 ta' Mejju 1992 dwar il-konservazzjoni tal-ħabitat naturali u tal-fawna u l-flora selvaġġa (ĠU L 206, 22.7.1992, p. 7).

[32] Id-Direttiva 2012/29/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2012 li tistabbilixxi standards minimi fir-rigward tad-drittijiet,

[30] Id-Direttiva 2009/147/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Novembru 2009 dwar il-konservazzjoni tal-għasafar selvaġġi (ĠU L 20, 26.1.2010, p. 7).

[31] Id-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE tal-21 ta' Mejju 1992 dwar il-konservazzjoni tal-ħabitat naturali u tal-fawna u l-flora selvaġġa (ĠU L 206, 22.7.1992, p. 7).

l-appoġġ u l-protezzjoni tal-vittmi tal-kriminalità, u li tissostitwixxi d-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill 2001/220/ĠAI (ĠU L 315, 14.11.2012, p. 57–73).

Emenda 29

Proposta għal direttiva
Artikolu 3

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
Artikolu 3	Artikolu 3
Reati	Reati
	-1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, meta jitwettaq intenzjonalment jew tal-anqas b'negliġenza serja, l-esponiment dirett jew indirett tal-ambjent għal riskju immedjat ta' ħsara sostanzjali jikkostitwixxi reat kriminali.
	-1a. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li mġiba li konxjament tikkawża ħsara sostanzjali lill-ambjent tikkostitwixxi reat kriminali.
1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-imġiba li ġejja tikkostitwixxi reat kriminali meta din tkun illegali u mwettqa intenzjonalment:	1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-imġiba li ġejja tikkostitwixxi reat kriminali meta din tkun illegali u mwettqa intenzjonalment ***jew b'negliġenza serja***:
(a) l-iskariku, l-emissjoni jew l-introduzzjoni ta' kwantità ta' materjali jew sustanzi jew radjazzjoni jonizzanti fl-arja, fil-ħamrija jew fl-ilma li tikkawża jew x'aktarx tikkawża l-mewt jew il-korriment serju lil kwalunkwe persuna jew ħsara sostanzjali lill-kwalità tal-arja, lill-kwalità tal-ħamrija jew lill-kwalità tal-ilma, jew lill-annimali jew lill-pjanti;	(a) l-iskariku, l-emissjoni jew l-introduzzjoni ta' kwantità ta' materjali jew sustanzi jew radjazzjoni jonizzanti fl-arja, fil-ħamrija jew fl-ilma li tikkawża jew x'aktarx tikkawża l-mewt jew il-korriment serju lil kwalunkwe persuna ***fiżika, grupp ta' persuni, komunità jew telf ekonomiku (inkluż għal persuni ġuridiċi)***, jew ħsara sostanzjali lill-kwalità tal-arja, lill-kwalità tal-ħamrija jew lill-kwalità tal-ilma, jew lill-annimali jew lill-pjanti;
(b) it-tqegħid fis-suq ta' prodott li, bi ksur ta' projbizzjoni jew ta' rekwiżit ieħor, jikkawża jew x'aktarx jikkawża l-mewt jew il-korriment serju lil kwalunkwe persuna	(b) it-tqegħid fis-suq ta' prodott li, bi ksur ta' projbizzjoni jew ta' rekwiżit ieħor, jikkawża jew x'aktarx jikkawża l-mewt jew il-korriment serju lil kwalunkwe persuna

jew ħsara sostanzjali lill-kwalità tal-arja, tal-ilma jew tal-ħamrija, jew lill-annimali jew lill-pjanti b'riżultat tal-użu tal-prodott fuq skala akbar;	jew ħsara sostanzjali lill-kwalità tal-arja, tal-ilma jew tal-ħamrija, jew ***lill-bijodiversità, lill-ekosistemi u lill-funzjonijiet,*** lill-annimali jew lill-pjanti ***tagħhom*** b'riżultat tal-użu tal-prodott fuq skala akbar;
(c) il-manifattura, it-tqegħid fis-suq jew l-użu ta' sustanzi, kemm jekk waħedhom, f'taħlitiet jew f'oġġetti, inkluża l-inkorporazzjoni tagħhom f'oġġetti, meta:	(c) il-manifattura, it-tqegħid fis-suq***, l-esportazzjoni mis-suq tal-Unjoni*** jew l-użu ta' sustanzi, kemm jekk waħedhom, f'taħlitiet jew f'oġġetti, inkluża l-inkorporazzjoni tagħhom f'oġġetti, meta:
(i) din l-attività tkun ristretta skont it-Titolu VIII u l-Anness XVII tar-Regolament (KE) Nru 1907/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[33]; jew	(i) din l-attività tkun ristretta skont it-Titolu VIII u l-Anness XVII tar-Regolament (KE) Nru 1907/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[33]; jew
(ii) din l-attività tkun ipprojbita skont it-Titolu VII tar-Regolament (KE) Nru 1907/2006; jew	(ii) din l-attività tkun ipprojbita skont it-Titolu VII tar-Regolament (KE) Nru 1907/2006; jew
(iii) din l-attività ma tkunx f'konformità mar-Regolament (KE) Nru 1107/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[34]; jew	(iii) din l-attività ma tkunx f'konformità mar-Regolament (KE) Nru 1107/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[34]; jew
(iv) din l-attività ma tkunx f'konformità mar-Regolament (KE) Nru 528/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[35]; jew	(iv) din l-attività ma tkunx f'konformità mar-Regolament (KE) Nru 528/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[35]; jew
(v) din l-attività tkun taqa' taħt ir-Regolament (KE) Nru 1272/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[36]; jew	(v) din l-attività tkun taqa' taħt ir-Regolament (KE) Nru 1272/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[36]; jew
(vi) din l-attività tkun ipprojbita skont l-Anness I tar-Regolament (UE) 2019/1021 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[37],	(vi) din l-attività tkun ipprojbita skont l-Anness I tar-Regolament (UE) 2019/1021 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[37],
	(via) din l-attività ma tkunx f'konformità mad-Direttiva 2009/128/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[37a],
u tikkawża jew x'aktarx tikkawża l-mewt jew il-korriment serju lil kwalunkwe persuna jew ħsara sostanzjali lill-kwalità tal-arja, lill-kwalità tal-ħamrija jew lill-kwalità tal-ilma, jew lill-annimali jew lill-pjanti;	u tikkawża jew x'aktarx tikkawża l-mewt jew il-korriment serju lil kwalunkwe persuna jew ħsara sostanzjali lill-kwalità tal-arja, lill-kwalità tal-ħamrija jew lill-kwalità tal-ilma, jew lill-annimali jew lill-pjanti;
(d) l-eżekuzzjoni tal-proġetti msemmija fl-Artikolu 1(2)(a) tad-Direttiva 2011/92/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[38] mingħajr kunsens għall-iżvilupp jew valutazzjoni fir-rigward	(d) l-eżekuzzjoni tal-proġetti msemmija fl-Artikolu 1(2)(a) tad-Direttiva 2011/92/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[38] mingħajr kunsens għall-iżvilupp jew valutazzjoni fir-rigward

tal-effetti tagħhom fuq l-ambjent, li tikkawża jew x'aktarx tikkawża ħsara sostanzjali lill-fatturi definiti fl-Artikolu 3(1) tad-Direttiva 2011/92/UE;	tal-effetti tagħhom fuq l-ambjent, li tikkawża jew x'aktarx tikkawża ħsara sostanzjali lill-fatturi definiti fl-Artikolu 3(1) tad-Direttiva 2011/92/UE;
(e) il-ġbir, it-trasport, l-irkupru u r-rimi ta' skart, is-superviżjoni ta' tali operazzjonijiet u l-manutenzjoni tas-siti tar-rimi, inkluża l-azzjoni li tittieħed minn negozjanti jew sensara (l-immaniġġjar tal-iskart), meta mġiba illegali:	(e) il-ġbir, it-trasport, l-irkupru u r-rimi ta' skart, is-superviżjoni ta' tali operazzjonijiet u l-manutenzjoni tas-siti tar-rimi, inkluża l-azzjoni li tittieħed minn negozjanti jew sensara (l-immaniġġjar tal-iskart), meta mġiba illegali:
(i) tikkonċerna l-iskart perikoluż kif definit fl-Artikolu 3(2) tad-Direttiva 2008/98/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[39] u titwettaq fi kwantità mhux negliġibbli;	(i) tikkonċerna l-iskart perikoluż kif definit fl-Artikolu 3(2) tad-Direttiva 2008/98/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[39] u titwettaq fi kwantità mhux negliġibbli;
(ii) tikkonċerna skart ieħor minn dak imsemmi fil-punt (i) u tikkawża jew x'aktarx tikkawża l-mewt jew il-korriment serju lil kwalunkwe persuna jew ħsara sostanzjali lill-kwalità tal-arja, lill-kwalità tal-ħamrija jew lill-kwalità tal-ilma, jew lill-annimali jew lill-pjanti;	(ii) tikkonċerna skart ieħor minn dak imsemmi fil-punt (i) u tikkawża jew x'aktarx tikkawża l-mewt jew il-korriment serju lil kwalunkwe persuna jew ħsara sostanzjali lill-kwalità tal-arja, lill-kwalità tal-ħamrija jew lill-kwalità tal-ilma, jew lill-annimali jew lill-pjanti;
(f) il-vjeġġi ta' skart, fit-tifsira tal-Artikolu 2(35) tar-Regolament (KE) Nru 1013/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[40] meta tali vjeġġ isir fi kwantità mhux negliġibbli, kemm jekk isir fi vjeġġ wieħed jew f'diversi vjeġġi li jidhru li jkunu konnessi;	(f) il-vjeġġi ta' skart, fit-tifsira tal-Artikolu 2(35) tar-Regolament (KE) Nru 1013/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[40] meta tali vjeġġ isir fi kwantità mhux negliġibbli, kemm jekk isir fi vjeġġ wieħed jew f'diversi vjeġġi li jidhru li jkunu konnessi;
(g) ir-riċiklaġġ ta' bastimenti li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament (UE) Nru 1257/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[41], mingħajr ma jikkonformaw mar-rekwiżiti tal-Artikolu 6(2)(a) ta' dak ir-Regolament;	(g) ir-riċiklaġġ ta' bastimenti li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament (UE) Nru 1257/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[41], mingħajr ma jikkonformaw mar-rekwiżiti tal-Artikolu 6(2)(a) ta' dak ir-Regolament;
(h) l-iskariki mill-bastimenti ta' sustanzi li jniġġsu msemmija fl-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2005/35/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[42] ***dwar tniġġis ikkawżat minn vapuri u dwar l-introduzzjoni ta' penali, inklużi pieni kriminali, għal reati ta' tniġġis,*** fi kwalunkwe waħda miż-żoni msemmija fl-Artikolu 3(1) ta' dik id-Direttiva, dment li l-iskariki mill-bastimenti ma jissodisfawx l-eċċezzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 5 ta'	(h) l-iskariki mill-bastimenti ta' sustanzi li jniġġsu msemmija fl-Artikolu 4(1) tad-Direttiva 2005/35/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[42] fi kwalunkwe waħda miż-żoni msemmija fl-Artikolu 3(1) ta' dik id-Direttiva, dment li l-iskariki mill-bastimenti ma jissodisfawx l-eċċezzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 5 ta' dik id-Direttiva ***jew it-tniġġis, kif definit fil-punt 8 tal-Artikolu 3 tad-Direttiva 2008/56/KE tal-Parlament***

dik id-Direttiva; din id-dispożizzjoni ma għandhiex tapplika għal każijiet individwali, meta l-iskariku mill-bastimenti ma jikkawżax deterjorament fil-kwalità tal-ilma, sakemm każijiet ripetuti mill-istess trasgressur flimkien ma jirriżultawx f'deterjorament fil-kwalità tal-ilma;

(i) l-installazzjoni, it-tħaddim jew iż-żarmar ta' installazzjoni li fiha ssir attività perikoluża jew li fiha jinħażnu jew jintużaw sustanzi, formulazzjonijiet jew sustanzi niġġiesa perikolużi li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 2012/18/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[43], id-Direttiva 2010/75/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[44] jew id-Direttiva 2013/30/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[45] u li tikkawża jew x'aktarx tikkawża l-mewt jew il-korriment serju lil kwalunkwe persuna jew ħsara sostanzjali lill-kwalità tal-arja, lill-kwalità tal-ħamrija jew lill-kwalità tal-ilma, jew lill-annimali jew lill-pjanti;

(j) il-manifattura, il-produzzjoni, l-ipproċessar, l-immaniġġjar, l-użu, iż-żamma, il-ħżin, it-trasport, l-importazzjoni, l-esportazzjoni jew ir-rimi ta' materjal radjuattiv li jaqa' fil-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva tal-Kunsill 2013/59/Euratom[46], id-Direttiva tal-Kunsill 2014/87/Euratom[47] jew id-Direttiva tal-Kunsill 2013/51/Euratom[48], li jikkawża jew li x'aktarx jikkawża l-mewt jew il-korriment serju lil kwalunkwe persuna jew ħsara sostanzjali lill-kwalità tal-arja, lill-kwalità tal-ħamrija jew lill-kwalità tal-ilma, jew lill-annimali jew lill-pjanti;

(k) l-astrazzjoni tal-ilma tal-wiċċ jew tal-ilma ta' taħt l-art li tikkawża jew li x'aktarx tikkawża ħsara sostanzjali lill-istatus ekoloġiku jew lill-potenzjal tal-korpi tal-ilma tal-wiċċ jew lill-istatus kwantitattiv tal-korpi tal-ilma ta' taħt l-art;

Ewropew u tal-Kunsill[42a]; din id-dispożizzjoni ma għandhiex tapplika għal każijiet individwali, meta l-iskariku mill-bastimenti ma jikkawżax deterjorament fil-kwalità tal-ilma ***u fl-ambjent tal-baħar***, sakemm każijiet ripetuti mill-istess trasgressur flimkien ma jirriżultawx f'deterjorament fil-kwalità tal-ilma;

(i) l-installazzjoni, it-tħaddim jew iż-żarmar ta' installazzjoni li fiha ssir attività perikoluża jew li fiha jinħażnu jew jintużaw sustanzi, formulazzjonijiet jew sustanzi niġġiesa perikolużi li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 2012/18/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[43], id-Direttiva 2010/75/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[44] jew id-Direttiva 2013/30/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[45] u li tikkawża jew x'aktarx tikkawża l-mewt jew il-korriment serju lil kwalunkwe persuna jew ħsara sostanzjali lill-kwalità tal-arja, lill-kwalità tal-ħamrija jew lill-kwalità tal-ilma, jew lill-annimali jew lill-pjanti;

(j) il-manifattura, il-produzzjoni, l-ipproċessar, l-immaniġġjar, l-użu, iż-żamma, il-ħżin, it-trasport, l-importazzjoni, l-esportazzjoni jew ir-rimi ta' materjal radjuattiv li jaqa' fil-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva tal-Kunsill 2013/59/Euratom[46], id-Direttiva tal-Kunsill 2014/87/Euratom[47] jew id-Direttiva tal-Kunsill 2013/51/Euratom[48], li jikkawża jew li x'aktarx jikkawża l-mewt jew il-korriment serju lil kwalunkwe persuna jew ħsara sostanzjali lill-kwalità tal-arja, lill-kwalità tal-ħamrija jew lill-kwalità tal-ilma, jew lill-annimali jew lill-pjanti;

(k) l-astrazzjoni ***jew kontaminazzjoni*** tal-ilma tal-wiċċ jew tal-ilma ta' taħt l-art li tikkawża jew li x'aktarx tikkawża ħsara sostanzjali lill-istatus ekoloġiku jew lill-potenzjal tal-korpi tal-ilma tal-wiċċ jew lill-istatus kwantitattiv tal-korpi tal-ilma ta' taħt l-art;

(ka) il-bidu u l-ikkawżar tat-tixrid ta'

nirien li jikkawżaw jew li jistgħu jikkawżaw ħsara sostanzjali lill-kwalità tal-arja, tal-ħamrija, tal-ilma, lill-annimali jew lill-pjanti, jew jistgħu jagħmlu ħsara serja lill-bilanċ tal-ekosistemi jew tal-ambjent jew jikkawżaw mewt jew korriment serju lin-nies jew jikkawżaw ksur ieħor tad-drittijiet tal-bniedem inkluż l-ispostament ta' popolazzjonijiet u annimali;

(l) il-qtil, il-qerda, it-teħid, il-pussess, il-bejgħ jew l-offerta għall-bejgħ ta' eżemplar jew eżemplari ta' speċijiet ta' fawna jew flora selvaġġi elenkati fl-Annessi IV u V (meta l-ispeċijiet fl-Anness V ikunu soġġetti għall-istess miżuri bħal dawk adottati għall-ispeċijiet fl-Anness IV) tad-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE[49] u tal-ispeċijiet imsemmija fl-Artikolu 1 tad-Direttiva 2009/147/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[50], ħlief għal każijiet fejn l-imġiba tikkonċerna kwantità negliġibbli ta' tali eżemplari;	(l) il-qtil, il-qerda, it-teħid, il-pussess, il-bejgħ jew l-offerta għall-bejgħ ta' eżemplar jew eżemplari ta' speċijiet ta' fawna jew flora selvaġġi elenkati fl-Annessi IV u V (meta l-ispeċijiet fl-Anness V ikunu soġġetti għall-istess miżuri bħal dawk adottati għall-ispeċijiet fl-Anness IV) tad-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE[49] u tal-ispeċijiet imsemmija fl-Artikolu 1 tad-Direttiva 2009/147/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[50], ħlief għal każijiet fejn l-imġiba tikkonċerna kwantità negliġibbli ta' tali eżemplari;
(m) il-kummerċ ta' eżemplari ta' speċijiet ta' fawna jew flora selvaġġi jew ta' partijiet jew ta' derivattivi tagħhom elenkati fl-Annessi A ***u B*** tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 338/97[51], ħlief għal każijiet fejn l-imġiba tikkonċerna kwantità negliġibbli ta' tali eżemplari;	(m) il-kummerċ ta' eżemplari ta' speċijiet ta' fawna jew flora selvaġġi jew ta' partijiet jew ta' derivattivi tagħhom elenkati fl-Annessi A***, B u C*** tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 338/97[51], ħlief għal każijiet fejn l-imġiba tikkonċerna kwantità negliġibbli ta' tali eżemplari;
(n) l-introduzzjoni jew it-tqegħid fis-suq tal-Unjoni ta' injam maħsud b'mod illegali jew ta' prodotti tal-injam li jkunu saru minn injam maħsud b'mod illegali, li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament (UE) Nru 995/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[52], ħlief għal każijiet fejn l-imġiba tikkonċerna kwantità negliġibbli; [jekk Regolament dwar it-tqegħid fis-suq tal-Unjoni kif ukoll l-esportazzjoni mill-Unjoni ta' ċerti komoditajiet u prodotti assoċjati mad-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti u li jħassar ir-Regolament (UE) Nru 995/2010 jiġi adottat qabel din id-Direttiva, il-punt (n) għandu jiġi sostitwit	(n) l-introduzzjoni jew it-tqegħid fis-suq tal-Unjoni ta' injam maħsud b'mod illegali jew ta' prodotti tal-injam li jkunu saru minn injam maħsud b'mod illegali, li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament (UE) Nru 995/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[52], ħlief għal każijiet fejn l-imġiba tikkonċerna kwantità negliġibbli; [jekk Regolament dwar it-tqegħid fis-suq tal-Unjoni kif ukoll l-esportazzjoni mill-Unjoni ta' ċerti komoditajiet u prodotti assoċjati mad-deforestazzjoni u d-degradazzjoni tal-foresti u li jħassar ir-Regolament (UE) Nru 995/2010 jiġi adottat qabel din id-Direttiva, il-punt (n) għandu jiġi sostitwit

b'reat kriminali fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 3 ta' dak ir-Regolament.]	b'reat kriminali fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 3 ta' dak ir-Regolament.]
(o) kwalunkwe mġiba li tikkawża d-degradazzjoni ta' ħabitat f'sit protett, skont it-tifsira tal-Artikolu 6(2) tad-Direttiva 92/43/KEE, meta din id-degradazzjoni tkun sinifikanti;	(o) kwalunkwe mġiba li tikkawża d-degradazzjoni ta' ħabitat f'sit protett, skont it-tifsira tal-Artikolu 6(2) tad-Direttiva 92/43/KEE, meta din id-degradazzjoni tkun sinifikanti;
(p) l-introduzzjoni jew it-tixrid ta' speċijiet aljeni invażivi li jkunu sors ta' tħassib għall-Unjoni meta:	(p) l-introduzzjoni jew it-tixrid ta' speċijiet aljeni invażivi li jkunu sors ta' tħassib għall-Unjoni meta:
(i) l-imġiba tikser ir-restrizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 7(1) tar-Regolament (UE) Nru 1143/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[53];	(i) l-imġiba tikser ir-restrizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 7(1) tar-Regolament (UE) Nru 1143/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[53];
(ii) l-imġiba tikser kundizzjoni ta' permess maħruġ skont l-Artikolu 8 jew ta' awtorizzazzjoni mogħtija skont l-Artikolu 9 tar-Regolament (UE) Nru 1143/2014 u tikkawża jew x'aktarx tikkawża l-mewt jew il-korriment serju lil kwalunkwe persuna jew ħsara sostanzjali lill-kwalità tal-arja, lill-kwalità tal-ħamrija jew lill-kwalità tal-ilma, jew lill-annimali jew lill-pjanti;	(ii) l-imġiba tikser kundizzjoni ta' permess maħruġ skont l-Artikolu 8 jew ta' awtorizzazzjoni mogħtija skont l-Artikolu 9 tar-Regolament (UE) Nru 1143/2014 u tikkawża jew x'aktarx tikkawża l-mewt jew il-korriment serju lil kwalunkwe persuna jew ħsara sostanzjali lill-kwalità tal-arja, lill-kwalità tal-ħamrija jew lill-kwalità tal-ilma, jew lill-annimali jew lill-pjanti;
(q) il-produzzjoni, it-tqegħid fis-suq, l-importazzjoni, l-esportazzjoni, l-użu, l-emissjoni jew ir-rilaxx ta' sustanzi li jnaqqsu l-ożonu kif definit fl-Artikolu 3(4) tar-Regolament (KE) Nru 1005/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[54] jew ta' prodotti u tagħmir li fihom jew li jiddependu minn sustanzi bħal dawn;	(q) il-produzzjoni, it-tqegħid fis-suq, l-importazzjoni, l-esportazzjoni, l-użu, l-emissjoni jew ir-rilaxx ta' sustanzi li jnaqqsu l-ożonu kif definit fl-Artikolu 3(4) tar-Regolament (KE) Nru 1005/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[54] jew ta' prodotti u tagħmir li fihom jew li jiddependu minn sustanzi bħal dawn;
(r) il-produzzjoni, it-tqegħid fis-suq, l-importazzjoni, l-esportazzjoni, l-użu, l-emissjoni jew ir-rilaxx ta' gassijiet fluwororati b'effett ta' serra kif definit fl-Artikolu 2(1) tar-Regolament Nru 517/2014[55] tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill jew ta' prodotti u tagħmir li fihom jew li jiddependu minn gassijiet bħal dawn.	(r) il-produzzjoni, it-tqegħid fis-suq, l-importazzjoni, l-esportazzjoni, l-użu, l-emissjoni jew ir-rilaxx ta' gassijiet fluwororati b'effett ta' serra kif definit fl-Artikolu 2(1) tar-Regolament Nru 517/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill[55] jew ta' prodotti u tagħmir li fihom jew li jiddependu minn gassijiet bħal dawn***;***
	(ra) ksur serju kif definit fl-Artikolu 42 tar-Regolament (KE) Nru 1005/2008 u ksur serju msemmi fl-Artikolu 90(1) tar-Regolament (KE) Nru 1224/2009;

(rb) l-estrazzjoni, l-isfruttament, l-esplorazzjoni, l-użu, it-trasformazzjoni, it-trasport, il-kummerċ jew il-ħżin ta' riżorsi minerali, bi ksur tad-dritt nazzjonali jew internazzjonali;

(r c) ksur serju tal-obbligi ta' diliġenza dovuta stabbiliti fid-Direttiva (UE) xxx/xxx tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill [id-Direttiva dwar id-Diliġenza Dovuta tas-Sostenibbiltà Korporattiva][55a] u n-nuqqas ta' konformità mad-deċiżjonijiet tal-awtoritajiet kompetenti f'din il-kwistjoni;

(r d) ksur serju tad-Direttiva (UE) xxx/xxx tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill [id-Direttiva rigward ir-Rapportar Korporattiv dwar is-Sostenibbiltà][55b].

2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-imġiba msemmija fil-paragrafu 1, il-punti (a), (b), (c), (d), (e), (f), (h), (i), (j), (k), (m), (n), (p)(ii), (q), (r) tikkostitwixxi wkoll reat kriminali, meta titwettaq b'mill-inqas negliġenza serja.

3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-leġiżlazzjoni nazzjonali tagħhom tispeċifika li l-elementi li ġejjin għandhom jitqiesu, fejn rilevanti, meta jiġi vvalutat jekk il-ħsara jew il-ħsara probabbli tkunx sostanzjali għall-finijiet tal-investigazzjoni, il-prosekuzzjoni u l-aġġudikazzjoni tar-reati msemmija fil-paragrafu 1, il-punti (a) sa (e), (i), (j), (k) u (p):	3. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-leġiżlazzjoni nazzjonali tagħhom tispeċifika li l-elementi li ġejjin għandhom jitqiesu, fejn rilevanti, meta jiġi vvalutat jekk il-ħsara jew il-ħsara probabbli tkunx sostanzjali jew ***severa*** għall-finijiet tal-investigazzjoni, il-prosekuzzjoni u l-aġġudikazzjoni tar-reati msemmija fil-paragrafu 1, il-punti (a) sa (e), (i), (j), (k) u (p):
(a) il-kundizzjoni bażi tal-ambjent affettwat;	(a) il-kundizzjoni bażi tal-ambjent affettwat;
	(aa) l-istat ta' konservazzjoni tal-ispeċijiet affettwati mill-ħsara;
(b) jekk il-ħsara tkunx fit-tul, fuq perjodu ta' żmien medju jew fuq perjodu ta' żmien qasir;	(b) jekk il-ħsara tkunx fit-tul, fuq perjodu ta' żmien medju jew fuq perjodu ta' żmien qasir;
	(ba) il-karattru latenti tal-ħsara;
(c) is-severità tal-ħsara;	(c) is-severità tal-ħsara ***lill-ambjent***;
(d) il-firxa tal-ħsara;	(d) il-firxa tal-ħsara;

	(da) it-twettiq tar-reat minn organizzazzjoni kriminali skont it-tifsira tad-Deċiżjoni Kwadru tal-Kunsill 2008/841/ĠAI[55c];
(e) ***ir-riversibbiltà*** tal-ħsara**.**	(e) ***ir-reversibbiltà*** tal-ħsara***;***
	(ea) l-għadd ta' persuni u komunitajiet lokali li sofrew korrimenti jew li huma jew kienu esposti għal periklu jew li sofrew abbużi tad-drittijiet tal-bniedem kif ukoll is-severità ta' dawk l-abbużi tad-drittijiet tal-bniedem assoċjati mal-ħsara ambjentali kkawżata mir-reat kriminali;
	(eb) l-impatti finanzjarji tal-ħsara kkawżata;
	(ec) il-benefiċċji finanzjarji miksuba mit-trasgressur tar-reat ambjentali;
	(ed) ksur serju jew ksur negliġenti tal-obbligi tad-diliġenza dovuta;
	(ee) is-severità tal-impatt fuq id-drittijiet tal-bniedem ta' persuna jew persuni, inklużi l-komunitajiet lokali;
4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-leġiżlazzjoni nazzjonali tagħhom tispeċifika li l-elementi li ġejjin għandhom jitqiesu meta jiġi vvalutat jekk l-attività aktarx tikkawża ħsara lill-kwalità tal-arja, lill-kwalità tal-ħamrija jew lill-kwalità tal-ilma, jew lill-annimali jew lill-pjanti għall-finijiet tal-investigazzjoni, il-prosekuzzjoni u l-aġġudikazzjoni tar-reati msemmija fil-paragrafu 1, il-punti (a) sa (e), (i), (j), (k) u (p):	4. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-leġiżlazzjoni nazzjonali tagħhom tispeċifika li l-elementi li ġejjin għandhom jitqiesu meta jiġi vvalutat jekk l-attività aktarx tikkawża ħsara lill-kwalità tal-arja, lill-kwalità tal-ħamrija jew lill-kwalità tal-ilma, jew lill-annimali jew lill-pjanti għall-finijiet tal-investigazzjoni, il-prosekuzzjoni u l-aġġudikazzjoni tar-reati msemmija fil-paragrafu 1, il-punti (a) sa (e), (i), (j), (k) u (p):
(a) l-imġiba tkun relatata ma' attività li titqies bħala riskjuża jew perikoluża, teħtieġ awtorizzazzjoni li ma tkunx inkisbet jew ġiet osservata;	(a) l-imġiba tkun relatata ma' attività li titqies bħala riskjuża jew perikoluża, teħtieġ awtorizzazzjoni li ma tkunx inkisbet jew ġiet osservata;
(b) il-punt sa fejn jinqabżu l-valuri, il-parametri jew il-limiti stabbiliti fl-atti legali jew f'awtorizzazzjoni maħruġa għall-attività;	(b) il-punt sa fejn jinqabżu l-valuri, il-parametri jew il-limiti stabbiliti fl-atti legali jew f'awtorizzazzjoni maħruġa għall-attività;
(c) jekk il-materjal jew is-sustanza tkunx ikklassifikata bħala perikoluża jew inkella elenkata bħala ta' ħsara għall-ambjent jew għas-saħħa tal-bniedem.	(c) jekk il-materjal jew is-sustanza tkunx ikklassifikata bħala perikoluża jew inkella elenkata bħala ta' ħsara għall-ambjent jew għas-saħħa tal-bniedem.

5. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-leġiżlazzjoni nazzjonali tagħhom tispeċifika li l-elementi li ġejjin għandhom jitqiesu meta jiġi vvalutat jekk il-kwantità tkunx negliġibbli jew mhux negliġibbli għall-finijiet tal-investigazzjoni, il-prosekuzzjoni u l-aġġudikazzjoni tar-reati msemmija fil-paragrafu 1, il-punti (e), (f), (l), (m), (n):

(a) l-għadd ta' ***oġġetti*** soġġetti għar-reat;

(b) il-punt sa fejn jinqabeż il-limitu, il-valur jew parametru obbligatorju regolatorju ieħor;

(c) l-istat ta' konservazzjoni tal-ispeċijiet ta' fawna jew flora kkonċernati;

(d) il-kost tar-restawr tal-ħsara ambjentali.

[33] Ir-Regolament (KE) Nru 1907/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Diċembru 2006 dwar ir-reġistrazzjoni, il-valutazzjoni, l-awtorizzazzjoni u r-restrizzjoni ta' sustanzi kimiċi (REACH), li jistabbilixxi Aġenzija Ewropea għas-Sustanzi Kimiċi, li jemenda d-Direttiva 1999/45/KE u li jħassar ir-Regolament (KEE) Nru 793/93 tal-Kunsill u r-Regolament (KE) Nru 1488/94 tal-Kummissjoni kif ukoll id-Direttiva 76/769/KEE tal-Kunsill u d-Direttivi 91/155/KEE, 93/67/KEE, 93/105/KE u 2000/21/KE tal-Kummissjoni (ĠU L 396, 30.12.2006, p. 1).

[34] Ir-Regolament (KE) Nru 1107/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Ottubru 2009 dwar it-tqegħid fis-suq ta' prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti u li jħassar id-Direttivi tal-Kunsill 79/117/KEE u 91/414/KEE (ĠU L 309, 24.11.2009, p. 1-50).

[35] Ir-Regolament (UE) Nru 528/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Mejju 2012 dwar it-tqegħid fis-suq u l-użu tal-prodotti bijoċidali (ĠU L 167,

5. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-leġiżlazzjoni nazzjonali tagħhom tispeċifika li l-elementi li ġejjin għandhom jitqiesu meta jiġi vvalutat jekk il-kwantità tkunx negliġibbli jew mhux negliġibbli għall-finijiet tal-investigazzjoni, il-prosekuzzjoni u l-aġġudikazzjoni tar-reati msemmija fil-paragrafu 1, il-punti (e), (f), (l), (m), (n):

(a) l-għadd ta' ***elementi*** soġġetti għar-reat;

(b) il-punt sa fejn jinqabeż il-limitu, il-valur jew parametru obbligatorju regolatorju ieħor;

(c) l-istat ta' konservazzjoni tal-ispeċijiet ta' fawna jew flora kkonċernati;

(d) il-kost tar-restawr tal-ħsara ambjentali.

[33] Ir-Regolament (KE) Nru 1907/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Diċembru 2006 dwar ir-reġistrazzjoni, il-valutazzjoni, l-awtorizzazzjoni u r-restrizzjoni ta' sustanzi kimiċi (REACH), li jistabbilixxi Aġenzija Ewropea għas-Sustanzi Kimiċi, li jemenda d-Direttiva 1999/45/KE u li jħassar ir-Regolament (KEE) Nru 793/93 tal-Kunsill u r-Regolament (KE) Nru 1488/94 tal-Kummissjoni kif ukoll id-Direttiva 76/769/KEE tal-Kunsill u d-Direttivi 91/155/KEE, 93/67/KEE, 93/105/KE u 2000/21/KE tal-Kummissjoni (ĠU L 396, 30.12.2006, p. 1).

[34] Ir-Regolament (KE) Nru 1107/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Ottubru 2009 dwar it-tqegħid fis-suq ta' prodotti għall-protezzjoni tal-pjanti u li jħassar id-Direttivi tal-Kunsill 79/117/KEE u 91/414/KEE (ĠU L 309, 24.11.2009, p. 1-50).

[35] Ir-Regolament (UE) Nru 528/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Mejju 2012 dwar it-tqegħid fis-suq u l-użu tal-prodotti bijoċidali (ĠU L 167,

27.6.2012, p. 1–123).	27.6.2012, p. 1–123).
[36] Ir-Regolament (KE) Nru 1272/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Diċembru 2008 dwar il-klassifikazzjoni, l-ittikkettar u l-imballaġġ tas-sustanzi u t-taħlitiet, li jemenda u jħassar id-Direttivi 67/548/KEE u 1999/45/KE, u li jemenda r-Regolament (KE) Nru 1907/2006 (ĠU L 353, 31.12.2008, p. 1).	[36] Ir-Regolament (KE) Nru 1272/2008 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Diċembru 2008 dwar il-klassifikazzjoni, l-ittikkettar u l-imballaġġ tas-sustanzi u t-taħlitiet, li jemenda u jħassar id-Direttivi 67/548/KEE u 1999/45/KE, u li jemenda r-Regolament (KE) Nru 1907/2006 (ĠU L 353, 31.12.2008, p. 1).
[37] Ir-Regolament (UE) 2019/1021 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Ġunju 2019 dwar il-pollutanti organiċi persistenti (ĠU L 169, 25.6.2019, p. 45).	[37] Ir-Regolament (UE) 2019/1021 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Ġunju 2019 dwar il-pollutanti organiċi persistenti (ĠU L 169, 25.6.2019, p. 45).
	[37a] Id-Direttiva 2009/128/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Ottubru 2009 li tistabbilixxi qafas għal azzjoni Komunitarja biex jinkiseb użu sostenibbli tal-pestiċidi (ĠU L 309, 24.11.2009, p. 71).
[38] Id-Direttiva 2011/92/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Diċembru 2011 dwar l-istima tal-effetti ta' ċerti proġetti pubbliċi u privati fuq l-ambjent (ĠU L 26, 28.1.2012, p. 1).	[38] Id-Direttiva 2011/92/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Diċembru 2011 dwar l-istima tal-effetti ta' ċerti proġetti pubbliċi u privati fuq l-ambjent (ĠU L 26, 28.1.2012, p. 1).
[39] Id-Direttiva 2008/98/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Novembru 2008 dwar l-iskart u li tħassar ċerti Direttivi (ĠU L 312, 22.11.2008, p. 3–30).	[39] Id-Direttiva 2008/98/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tad-19 ta' Novembru 2008 dwar l-iskart u li tħassar ċerti Direttivi (ĠU L 312, 22.11.2008, p. 3–30).
[40] Ir-Regolament (KE) Nru 1013/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Ġunju 2006 dwar vjeġġi ta' skart (ĠU L 190, 12.7.2006, p. 1).	[40] Ir-Regolament (KE) Nru 1013/2006 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-14 ta' Ġunju 2006 dwar vjeġġi ta' skart (ĠU L 190, 12.7.2006, p. 1).
[41] Ir-Regolament (UE) Nru 1257/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Novembru 2013 dwar ir-riċiklaġġ tal-bastimenti u li jemenda r-Regolament (KE) Nru 1013/2006 u d-Direttiva 2009/16/KE (ĠU L 330, 10.12.2013, p. 1).	[41] Ir-Regolament (UE) Nru 1257/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Novembru 2013 dwar ir-riċiklaġġ tal-bastimenti u li jemenda r-Regolament (KE) Nru 1013/2006 u d-Direttiva 2009/16/KE (ĠU L 330, 10.12.2013, p. 1).
[42] Id-Direttiva 2005/35/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Settembru 2005 dwar tniġġis ikkawżat	[42] Id-Direttiva 2005/35/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Settembru 2005 dwar tniġġis ikkawżat

minn vapuri u dwar l-introduzzjoni ta' penali, inklużi pieni kriminali, għal reati ta' tniġġis (ĠU L 255, 30.9.2005, p. 11–21).	minn vapuri u dwar l-introduzzjoni ta' penali, inklużi pieni kriminali, għal reati ta' tniġġis (ĠU L 255, 30.9.2005, p. 11–21).
	[42a] Id-Direttiva 2008/56/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Ġunju 2008 li tistabbilixxi Qafas għal Azzjoni Komunitarja fil-qasam tal-Politika tal-Ambjent Marin (Direttiva Kwadru dwar l-Istrateġija Marina) (ĠU L 164, 25.6.2008, p. 19).
[43] Id-Direttiva 2012/18/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-4 ta' Lulju 2012 dwar il-kontroll ta' perikli ta' inċidenti kbar li jinvolvu sustanzi u taħlitiet perikolużi li temenda u sussegwentement tħassar id-Direttiva tal-Kunsill 96/82/KE (ĠU L 197, 24.7.2012, p. 1–37).	[43] Id-Direttiva 2012/18/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-4 ta' Lulju 2012 dwar il-kontroll ta' perikli ta' inċidenti kbar li jinvolvu sustanzi u taħlitiet perikolużi li temenda u sussegwentement tħassar id-Direttiva tal-Kunsill 96/82/KE ***Test b'relevanza għaż-ŻEE*** (ĠU L 197, 24.7.2012, p. 1–37).
[44] Id-Direttiva 2010/75/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Novembru 2010 dwar l-emissjonijiet industrijali (il-prevenzjoni u l-kontroll integrati tat-tniġġis) (ĠU L 334, 17.12.2010, p. 17–119).	[44] Id-Direttiva 2010/75/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Novembru 2010 dwar l-emissjonijiet industrijali (il-prevenzjoni u l-kontroll integrati tat-tniġġis) (ĠU L 334, 17.12.2010, p. 17–119).
[45] Id-Direttiva 2013/30/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Ġunju 2013 dwar l-operazzjonijiet taż-żejt u tal-gass offshore u li temenda d-Direttiva 2004/35/KE (ĠU L 178, 28.6.2013, p. 66–106).	[45] Id-Direttiva 2013/30/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Ġunju 2013 dwar l-operazzjonijiet taż-żejt u tal-gass offshore u li temenda d-Direttiva 2004/35/KE (ĠU L 178, 28.6.2013, p. 66–106).
[46] Id-Direttiva tal-Kunsill 2013/59/Euratom tal-5 ta' Diċembru 2013 li tistabbilixxi standards bażiċi ta' sikurezza għal protezzjoni kontra l-perikli li jirriżultaw minn esponiment għal radjazzjoni jonizzanti, u li tħassar id-Direttivi 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom u 2003/122/Euratom (ĠU L 13, 17.1.2014, p. 1–73).	[46] Id-Direttiva tal-Kunsill 2013/59/Euratom tal-5 ta' Diċembru 2013 li tistabbilixxi standards bażiċi ta' sikurezza għal protezzjoni kontra l-perikli li jirriżultaw minn esponiment għal radjazzjoni jonizzanti, u li tħassar id-Direttivi 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom u 2003/122/Euratom (ĠU L 13, 17.1.2014, p. 1–73).
[47] Id-Direttiva tal-Kunsill 2014/87/Euratom tat-8 ta' Lulju 2014 li temenda d-Direttiva 2009/71/Euratom li tistabbilixxi qafas Komunitarju għas-sikurezza nukleari ta' installazzjonijiet nukleari (ĠU L 219, 25.7.2014, p. 42–52).	[47] Id-Direttiva tal-Kunsill 2014/87/Euratom tat-8 ta' Lulju 2014 li temenda d-Direttiva 2009/71/Euratom li tistabbilixxi qafas Komunitarju għas-sikurezza nukleari ta' installazzjonijiet nukleari (ĠU L 219, 25.7.2014, p. 42–52).

48 Id-Direttiva tal-Kunsill 2013/51/Euratom tat-22 ta' Ottubru 2013 li tistabbilixxi rekwiżiti għall-protezzjoni tas-saħħa tal-pubbliku ġenerali fir-rigward ta' sustanzi radjuattivi fl-ilma maħsub għall-konsum mill-bniedem (ĠU L 296, 7.11.2013, p. 12–21).

49 Id-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE tal-21 ta' Mejju 1992 dwar il-konservazzjoni tal-ħabitat naturali u tal-fawna u l-flora selvaġġa (ĠU L 206, 22.7.1992, p. 7–50).

50 Id-Direttiva 2009/147/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Novembru 2009 dwar il-konservazzjoni tal-għasafar selvaġġi (ĠU L 20, 26.1.2010, p. 7–25).

51 Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 338/97 tad-9 ta' Diċembru 1996 dwar il-protezzjoni ta' speċi ta' fawna u flora selvaġġi billi jkun regolat il-kummerċ fihom (ĠU L 61, 3.3.1997, p. 1).

52 Ir-Regolament (UE) Nru 995/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Ottubru 2010 li jistabbilixxi l-obbligi tal-operaturi li jqiegħdu fis-suq injam u prodotti tal-injam (ĠU L 295, 12.11.2010, p. 23–34).

53 Ir-Regolament (UE) Nru 1143/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Ottubru 2014 dwar il-prevenzjoni u l-ġestjoni tal-introduzzjoni u t-tixrid ta' speċijiet aljeni invażivi (ĠU L 317, 4.11.2014, p. 35).

54 Ir-Regolament (KE) Nru 1005/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Settembru 2009 dwar sustanzi li jnaqqsu s-saff tal-ożonu (ĠU L 286, 31.10.2009, p. 1–30)

55 Ir-Regolament (UE) Nru 517/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' April 2014 dwar gassijiet fluworurati b'effett ta' serra u li jħassar ir-Regolament (KE) Nru 842/2006 (ĠU L 150, 20.5.2014, p. 195–230).

48 Id-Direttiva tal-Kunsill 2013/51/Euratom tat-22 ta' Ottubru 2013 li tistabbilixxi rekwiżiti għall-protezzjoni tas-saħħa tal-pubbliku ġenerali fir-rigward ta' sustanzi radjuattivi fl-ilma maħsub għall-konsum mill-bniedem (ĠU L 296, 7.11.2013, p. 12–21).

49 Id-Direttiva tal-Kunsill 92/43/KEE tal-21 ta' Mejju 1992 dwar il-konservazzjoni tal-ħabitat naturali u tal-fawna u l-flora selvaġġa (ĠU L 206, 22.7.1992, p. 7–50).

50 Id-Direttiva 2009/147/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Novembru 2009 dwar il-konservazzjoni tal-għasafar selvaġġi (ĠU L 20, 26.1.2010, p. 7–25).

51 Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 338/97 tad-9 ta' Diċembru 1996 dwar il-protezzjoni ta' speċi ta' fawna u flora selvaġġi billi jkun regolat il-kummerċ fihom (ĠU L 61, 3.3.1997, p. 1).

52 Ir-Regolament (UE) Nru 995/2010 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Ottubru 2010 li jistabbilixxi l-obbligi tal-operaturi li jqiegħdu fis-suq injam u prodotti tal-injam (ĠU L 295, 12.11.2010, p. 23–34).

53 Ir-Regolament (UE) Nru 1143/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-22 ta' Ottubru 2014 dwar il-prevenzjoni u l-ġestjoni tal-introduzzjoni u t-tixrid ta' speċijiet aljeni invażivi (ĠU L 317, 4.11.2014, p. 35).

54 Ir-Regolament (KE) Nru 1005/2009 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Settembru 2009 dwar sustanzi li jnaqqsu s-saff tal-ożonu (ĠU L 286, 31.10.2009, p. 1–30)**.**

55 Ir-Regolament (UE) Nru 517/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' April 2014 dwar gassijiet fluworurati b'effett ta' serra u li jħassar ir-Regolament (KE) Nru 842/2006 (ĠU L 150, 20.5.2014, p. 195–230).

55a Id-Direttiva (UE) xxx/xxx ta' ... tal-

Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar id-Diliġenza Dovuta tas-Sostenibbiltà Korporattiva u li temenda d-Direttiva (UE) 2019/1937 (ĠU L ..., ..., p. ...).

[55b] ***Id-Direttiva (UE) xxx/xxx ta' ... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li temenda d-Direttiva 2013/34/UE, id-Direttiva 2004/109/KE, id-Direttiva 2006/43/KE u r-Regolament (UE) Nru 537/2014, fir-rigward tar-rapportar korporattiv dwar is-sostenibbiltà (ĠU L ..., ..., p. ...).***

[55c] ***Id-Deċiżjoni Kwadru tal-Kunsill 2008/841/ĠAI tal-24 ta' Ottubru 2008 dwar il-ġlieda kontra l-kriminalità organizzata (ĠU L 300, 11.11.2008, p. 42)***

Emenda 30

Proposta għal direttiva
Artikolu 3a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	Artikolu 3a (ġdid)
	Ekoċidju
	L-Istati Membri għandhom jintroduċu fid-dritt nazzjonali tagħhom reat ta' ekoċidju, li għandu jitqies bħala reat kriminali serju għall-finijiet ta' din id-Direttiva u għandu jiġi definit bħala att illegali jew intenzjonat imwettaq bl-għarfien li hemm probabbiltà sostanzjali li tiġi kkawżata ħsara severa u mifruxa jew fit-tul lill-ambjent.

Emenda 31

Proposta għal direttiva
Artikolu 4

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
Artikolu 4	Artikolu 4
Istigazzjoni, għajnuna u assistenza u tentattiv	Istigazzjoni, għajnuna u assistenza u tentattiv
1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-istigazzjoni għat-twettiq ta' kwalunkwe wieħed mir-reati kriminali msemmija fl-Artikolu ***3(1)*** u l-għajnuna u l-assistenza fihom ikunu punibbli bħala reati kriminali.	1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-istigazzjoni għat-twettiq ta' kwalunkwe wieħed mir-reati kriminali msemmija fl-Artikoli ***3(-1), (-1a) u (1) jew fl-Artikolu 3(a)*** u l-għajnuna u l-assistenza fihom ikunu punibbli bħala reati kriminali.
2. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li tentattiv biex jitwettaq kwalunkwe wieħed mir-reati kriminali msemmija fl-Artikolu ***3(1), il-punti (a), (b), (c), (d), (e), (f), (h), (i), (j), (k), (m), (n), (p)(ii), (q), (r) ikun*** punibbli bħala reat kriminali meta jsir intenzjonalment.	2. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li tentattiv biex jitwettaq kwalunkwe wieħed mir-reati kriminali msemmija fl-Artikolu ***3(-1), (-1a) u (1) jew fl-Artikolu 3a jkun*** punibbli bħala reat kriminali meta jsir intenzjonalment.

Emenda 32

Proposta għal direttiva
Artikolu 5 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
1. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li r-reati msemmija fl-Artikoli 3 u 4 ***ikunu*** punibbli permezz ta' pieni kriminali effettivi, proporzjonati u dissważivi.	1. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li r-reati msemmija fl-Artikoli 3***, 3a*** u 4 ***jkunu*** punibbli permezz ta' pieni kriminali effettivi, proporzjonati u dissważivi.

Emenda 33

Proposta għal direttiva
Artikolu 5 – paragrafu 2

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
2. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li r-reati msemmija fl-Artikolu 3 ***ikunu*** punibbli b'terminu massimu ta' priġunerija ta' mill-	2. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li r-reati msemmija fl-Artikoli 3 ***u 3a jkunu*** punibbli b'terminu massimu ta' priġunerija

inqas 10 snin jekk jikkawżaw jew x'aktarx jikkawżaw il-mewt jew il-korriment serju lil kwalunkwe persuna.	ta' mill-inqas 10 snin jekk jikkawżaw jew x'aktarx ***li*** jikkawżaw il-mewt jew il-korriment serju lil kwalunkwe persuna ***jew grupp ta' persuni jew ksur serju ieħor tad-drittijiet tal-bniedem***.

Emenda 34

Proposta għal direttiva
Artikolu 5 – paragrafu 5

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
5. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li l-persuni fiżiċi li jkunu wettqu r-reati msemmija fl-Artikoli 3 u 4 jistgħu jkunu soġġetti għal sanzjonijiet jew miżuri addizzjonali li għandhom jinkludu:	5. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li l-persuni fiżiċi li jkunu wettqu r-reati msemmija fl-Artikoli 3***, 3a*** u 4 jistgħu jkunu soġġetti għal sanzjonijiet jew miżuri addizzjonali li għandhom jinkludu:
(a) obbligu li jirrestawraw l-ambjent f'perjodu ta' żmien speċifiku;	(a) obbligu li jirrestawraw l-ambjent f'perjodu ta' żmien speċifiku;
(b) multi;	(b) multi ***li għandhom ikunu proporzjonali għall-ħsara kkawżata bir-reat***;
(c) esklużjonijiet temporanji jew permanenti mill-aċċess għal finanzjament pubbliku, inklużi proċeduri ta' akkwist, għotjiet u konċessjonijiet;	(c) esklużjonijiet temporanji jew permanenti mill-aċċess għal finanzjament pubbliku, inklużi proċeduri ta' akkwist, għotjiet u konċessjonijiet ***u liċenzji***;
(d) skwalifika mit-tmexxija ta' stabbilimenti tat-tip użat għat-twettiq tar-reat;	(d) skwalifika mit-tmexxija ta' stabbilimenti tat-tip użat għat-twettiq tar-reat;
(e) rtirar ta' permessi u awtorizzazzjonijiet għall-eżerċitar ta' attivitajiet li rriżultaw fit-twettiq tar-reat;	(e) rtirar ta' permessi u awtorizzazzjonijiet għall-eżerċitar ta' attivitajiet li rriżultaw fit-twettiq tar-reat;
	(ea) projbizzjonijiet fuq l-eżerċitar ta' attivitajiet li rriżultaw fit-twettiq tar-reat;
(f) projbizzjonijiet temporanji li wieħed joħroġ għal kariga eletta jew pubblika;	(f) projbizzjonijiet temporanji li wieħed joħroġ għal kariga eletta jew pubblika;
(g) pubblikazzjoni nazzjonali jew ***madwar l-Unjoni*** tad-deċiżjoni ġudizzjarja relatata mal-kundanna jew ta' kwalunkwe sanzjoni jew miżura applikata.	(g) pubblikazzjoni nazzjonali jew ***fl-Unjoni kollha*** tad-deċiżjoni ġudizzjarja relatata mal-kundanna jew ta' kwalunkwe sanzjoni jew miżura applikata.

Emenda 35

Proposta għal direttiva
Artikolu 6 – paragrafu 2

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw ukoll li persuni ġuridiċi jkunu jistgħu jinżammu responsabbli meta n-nuqqas ta' ***sorveljanza*** jew ta' kontroll, minn persuna msemmija fil-paragrafu 1, ikun għamel possibbli t-twettiq ta' reat imsemmi fl-Artikoli 3 u 4 għall-benefiċċju tal-persuna ġuridika minn persuna li taqa' taħt l-awtorità tagħha.	2. L-Istati Membri għandhom jiżguraw ukoll li persuni ġuridiċi jkunu jistgħu jinżammu responsabbli meta n-nuqqas ta' ***superviżjoni*** jew ta' kontroll ***tal-ktajjen tal-provvista tagħhom***, minn persuna msemmija fil-paragrafu 1, ikun għamel possibbli t-twettiq ta' reat imsemmi fl-Artikoli 3***, 3a*** u 4 għall-benefiċċju tal-persuna ġuridika minn persuna li taqa' taħt l-awtorità tagħha.

Emenda 36

Proposta għal direttiva
Artikolu 6 – paragrafu 3

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
3. Ir-responsabbiltà ta' persuni ġuridiċi skont il-paragrafi 1 u 2 ma għandhiex teskludi l-proċedimenti kriminali kontra l-persuni fiżiċi li jkunu t-trasgressuri***,*** l-istigaturi tar-reati msemmija fl-Artikoli 3 u 4 jew kompliċi fihom.	3. Ir-responsabbiltà ta' persuni ġuridiċi skont il-paragrafi 1 u 2 ma għandhiex teskludi l-proċedimenti kriminali kontra l-persuni fiżiċi li jkunu t-trasgressuri ***jew*** l-istigaturi tar-reati msemmija fl-Artikoli 3***, 3a*** u 4 jew kompliċi fihom.

Emenda 37

Proposta għal direttiva
Artikolu 7

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
Artikolu 7	Artikolu 7
Sanzjonijiet għall-persuni ġuridiċi	Sanzjonijiet għall-persuni ġuridiċi
1. Kull Stat Membru għandu jieħu l-miżuri meħtieġa biex jiżgura li persuna ġuridika li tinżamm responsabbli skont l-Artikolu 6(1) tkun punibbli b'sanzjonijiet jew miżuri li jkunu effettivi, proporzjonati	1. Kull Stat Membru għandu jieħu l-miżuri meħtieġa biex jiżgura li persuna ġuridika li tinżamm responsabbli skont l-Artikolu 6(1) tkun punibbli b'sanzjonijiet jew miżuri li jkunu effettivi, proporzjonati

u dissważivi.	u dissważivi.
2. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li s-sanzjonijiet jew il-miżuri għall-persuni ġuridiċi responsabbli skont l-Artikolu 6(1) għar-reati msemmija fl-Artikoli 3 u 4 għandhom jinkludu:	2. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li s-sanzjonijiet jew il-miżuri għall-persuni ġuridiċi responsabbli skont l-Artikolu 6(1) għar-reati msemmija fl-Artikoli 3 u 4 għandhom jinkludu:
(a) multi kriminali jew mhux kriminali;	(a) multi kriminali jew mhux kriminali;
(b) obbligu li jirrestawraw l-ambjent f'perjodu ta' żmien speċifiku;	(b) obbligu li jirrestawraw l-ambjent f'perjodu ta' żmien speċifiku ***u li jikkumpensaw għall-ħsara kkawżata***;
(c) esklużjoni mid-dritt ***għall-benefiċċji*** pubbliċi jew għajnuna pubblika;	(c) esklużjoni mid-dritt ***għal benefiċċji*** pubbliċi jew għajnuna pubblika;
(d) esklużjoni temporanja mill-aċċess għal finanzjament pubbliku, inklużi proċeduri ta' akkwist, għotjiet u konċessjonijiet;	(d) esklużjoni temporanja mill-aċċess għal finanzjament pubbliku, inklużi proċeduri ta' akkwist, għotjiet u konċessjonijiet ***u liċenzji***;
(e) skwalifika temporanja jew permanenti mill-prattika ta' attivitajiet kummerċjali;	(e) skwalifika temporanja jew permanenti mill-prattika ta' attivitajiet kummerċjali;
(f) rtirar ta' permessi u awtorizzazzjonijiet għall-eżerċitar ta' attivitajiet li rriżultaw fit-twettiq tar-reat;	(f) rtirar ta' permessi u awtorizzazzjonijiet għall-eżerċitar ta' attivitajiet li rriżultaw fit-twettiq tar-reat;
(g) tqegħid taħt superviżjoni ġudizzjarja;	(g) tqegħid taħt superviżjoni ġudizzjarja;
(h) stralċ ġudizzjarju;	(h) stralċ ġudizzjarju;
(i) għeluq temporanju jew permanenti tal-istabbilimenti użati għat-twettiq tar-reat;	(i) għeluq temporanju jew permanenti tal-istabbilimenti użati għat-twettiq tar-reat;
(j) obbligu tal-kumpaniji li jintroduċu skemi ta' diliġenza dovuta għat-titjib tal-konformità mal-istandards ambjentali;	(j) obbligu tal-kumpaniji li jintroduċu skemi ta' diliġenza dovuta għat-titjib tal-konformità mal-istandards ***u mal-obbligi ambjentali u tad-drittijiet tal-bniedem***;
(k) pubblikazzjoni tad-deċiżjoni ġudizzjarja relatata mal-kundanna jew ta' kwalunkwe sanzjoni jew miżura applikata**.**	(k) pubblikazzjoni tad-deċiżjoni ġudizzjarja relatata mal-kundanna jew ta' kwalunkwe sanzjoni jew miżura applikata***;***
	(ka) servizzi komunitarji favur l-ambjent;
	(kb) kontribuzzjonijiet finanzjarji lill-organizzazzjonijiet ambjentali jew tad-drittijiet tal-bniedem, speċjalment fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw;

	(kc) il-preżentazzjoni ta' apoloġiji lill-vittmi affettwati u talbiet għal maħfra mingħandhom;
	(kd) attribuzzjoni ta' ishma jew kapital soċjali lill-vittmi fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw.
3. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li persuna ġuridika li tinżamm responsabbli skont l-Artikolu 6(2) tkun punibbli b'sanzjonijiet jew miżuri li jkunu effettivi, proporzjonati u dissważivi.	3. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li persuna ġuridika li tinżamm responsabbli skont l-Artikolu 6(2) tkun punibbli b'sanzjonijiet jew miżuri**,** li jkunu effettivi, proporzjonati u dissważivi.
4. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li r-reati msemmija fl-Artikolu ***3(1), il-punti (a) sa (j), (n), (q), (r)*** ikunu punibbli b'multi, li l-limitu massimu tagħhom ma għandux ikun inqas minn ***5 %*** tal-fatturat globali totali tal-persuna ġuridika [/impriża] fis-sena finanzjarja ta' qabel id-deċiżjoni ta' mmultar.	4. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li r-reati msemmija fl-Artikolu ***3(-1), (-1a) u (1)*** ikunu punibbli b'multi, li l-limitu massimu tagħhom ma għandux ikun inqas minn ***15 %*** tal-fatturat globali totali tal-persuna ġuridika [/impriża] fis-sena finanzjarja ta' qabel id-deċiżjoni ta' mmultar.
5. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li r-reati msemmija fl-Artikolu 3(1), il-punti (k), (l), (m), (o), (p) ikunu punibbli b'multi, li l-limitu massimu tagħhom ma għandux ikun inqas minn 3 % tal-fatturat globali totali tal-persuna ġuridika [/impriża] fis-sena finanzjarja ta' qabel id-deċiżjoni ta' mmultar.	
6. L-Istati Membri għandhom jieħdu miżuri biex jiżguraw li l-profitti illegali ġġenerati mir-reat u l-fatturat annwali tal-persuna ġuridika jitqiesu meta tittieħed deċiżjoni dwar il-livell xieraq ta' multa skont il-paragrafu 1.	6. L-Istati Membri għandhom jieħdu miżuri biex jiżguraw li l-profitti illegali ġġenerati mir-reat u l-fatturat annwali tal-persuna ġuridika jitqiesu meta tittieħed deċiżjoni dwar il-livell xieraq ta' multa skont il-paragrafu 1.
	6a. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li r-reati msemmija fl-Artikolu 3a jkunu punibbli b'multi, li jitħallsu mill-persuna ġuridika li tkun qed twettaq ir-reat ambjentali, li l-ammont minimu tagħhom għandu jkun bejn 15 u 30 % tal-fatturat globali totali tal-persuna ġuridika fis-sena finanzjarja ta' qabel id-deċiżjoni u fejn il-massimu jkun l-ammont totali meħtieġ għar-

	restawr tal-ħsara lill-ambjent u għall-ħlas ta' kumpens u ta' danni lill-persuni ġuridiċi u fiżiċi affettwati.

Emenda 38

Proposta għal direttiva
Artikolu 8

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
Artikolu 8	Artikolu 8
Ċirkostanzi aggravanti	Ċirkostanzi aggravanti
Sa fejn iċ-ċirkostanzi li ġejjin ma jkunux diġà jagħmlu parti mill-elementi li jikkostitwixxu r-reati kriminali msemmija fl-Artikolu 3, l-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li, fir-rigward tar-reati rilevanti msemmija fl-Artikoli 3 u 4, iċ-ċirkostanzi li ġejjin jistgħu jitqiesu bħala ċirkostanzi aggravanti:	Sa fejn iċ-ċirkostanzi li ġejjin ma jkunux diġà jagħmlu parti mill-elementi li jikkostitwixxu r-reati kriminali msemmija fl-Artikolu 3, l-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li, fir-rigward tar-reati rilevanti msemmija fl-Artikoli 3 u 4, iċ-ċirkostanzi li ġejjin jistgħu jitqiesu bħala ċirkostanzi aggravanti:
(a) ir-reat ikkawża l-mewt ta', jew il-korriment serju lil, persuna;	(a) ir-reat ikkawża l-mewt ta', jew il-korriment serju lil, persuna ***jew gruppi ta' persuni***;
	(aa) ir-reat ikkawża impatti severi fuq id-drittijiet tal-bniedem tal-popolazzjoni jew tal-komunitajiet lokali ta' pajjiż li qed jiżviluppa fejn tkun seħħet il-ħsara ambjentali jew telf ekonomiku sostanzjali jew telf għall-kultura u t-tradizzjoni ta' tali popolazzjoni jew komunitajiet lokali;
	(ab) ir-reat affettwa jew x'aktarx li se jaffettwa gruppi vulnerabbli bħat-tfal, iż-żgħażagħ, in-nisa, il-persuni b'diżabilità, l-anzjani jew il-komunitajiet indiġeni;
	(ac) ir-reat ikkawża jew se jikkawża ħsara serja lil ġenerazzjonijiet futuri;
	(ad) ir-reat twettaq billi ġew abbużati d-dgħufijiet eżistenti fl-istat tad-dritt u fis-sistemi ta' governanza tal-pajjiżi li qed jiżviluppaw u, b'mod partikolari, bil-medjazzjoni tal-korruzzjoni, l-

	intimidazzjoni jew il-vjolenza;
	(ae) ir-reat twettaq bi ksur serju tas-sistemi eżistenti ta' diliġenza dovuta jew b'nuqqas ta' konformità mad-deċiżjonijiet relatati tal-awtoritajiet kompetenti;
(b) ir-reat ikkawża l-qerda jew ħsara sostanzjali ***irriversibbli*** jew fit-tul lil ekosistema;	(b) ir-reat ikkawża l-qerda jew ħsara sostanzjali ***irreversibbli*** jew fit-tul lil ekosistema;
	(ba) ir-reat ikun għamel ħsara lil żona legalment protetta f'pajjiż terz;
(c) ir-reat ikun twettaq fil-qafas ta' organizzazzjoni kriminali ***fit-tifsira*** tad-Deċiżjoni Kwadru 2008/841/ĠAI ***tal-Kunsill***;	(c) ir-reat ikun twettaq fil-qafas ta' organizzazzjoni kriminali ***skont it-tifsira*** tad-Deċiżjoni Kwadru ***tal-Kunsill*** 2008/841/ĠAI;
(d) ir-reat kien jinvolvi l-użu ta' dokumenti foloz jew falsifikati;	(d) ir-reat kien jinvolvi l-użu ta' dokumenti foloz jew falsifikati ***jew ksur serju tad-Direttiva (UE) xxx/xxx [id-Direttiva rigward ir-Rapportar Korporattiv dwar is-Sostenibbiltà]***;
(e) ir-reat ikun twettaq minn uffiċjal pubbliku waqt it-twettiq ta' dmirijietu;	(e) ir-reat ikun twettaq minn uffiċjal pubbliku waqt it-twettiq ta' dmirijietu;
	(ea) it-trasgressur ikollu pożizzjoni politika jew ikun ġie fdat b'funzjonijiet pubbliċi prominenti;
(f) it-trasgressur ikun wettaq ksur preċedenti simili tad-dritt ambjentali;	(f) it-trasgressur ikun wettaq ksur preċedenti simili tad-dritt ambjentali;
	(fa) ir-reat ikun twettaq flimkien ma' reati kriminali oħra;
(g) ir-reat iġġenera jew kien mistenni li jiġġenera benefiċċji finanzjarji sostanzjali, jew evita spejjeż sostanzjali, direttament jew indirettament;	(g) ir-reat iġġenera jew kien mistenni li jiġġenera benefiċċji finanzjarji sostanzjali, jew evita spejjeż sostanzjali, direttament jew indirettament;
(h) l-imġiba tat-trasgressur twassal għal responsabbiltà għall-ħsara ambjentali iżda t-trasgressur ma jissodisfax l-obbligi tiegħu li jieħu azzjoni korrettiva skont l-Artikolu 6 tad-Direttiva 2004/35/KE[57];	(h) l-imġiba tat-trasgressur twassal għal responsabbiltà għall-ħsara ambjentali iżda t-trasgressur ma jissodisfax l-obbligi tiegħu li jieħu azzjoni korrettiva skont l-Artikolu 6 tad-Direttiva 2004/35/KE[57];
(i) it-trasgressur ma jipprovdix assistenza lill-awtoritajiet tal-ispezzjoni u lil awtoritajiet oħra tal-infurzar meta dan ikun meħtieġ legalment;	(i) it-trasgressur ma jipprovdix assistenza lill-awtoritajiet tal-ispezzjoni u lil awtoritajiet oħra tal-infurzar meta dan ikun meħtieġ legalment;
(j) it-trasgressur ifixkel b'mod attiv l-ispezzjoni, il-kontrolli doganali jew l-	(j) it-trasgressur ifixkel b'mod attiv l-ispezzjoni, il-kontrolli doganali jew l-

attivitajiet ta' investigazzjoni, jew jintimida jew jinterferixxi ma' xhieda jew ma' lmentaturi**.**

attivitajiet ta' investigazzjoni, jew jintimida jew jinterferixxi ma' xhieda jew ma' lmentaturi***;***

(ja) ir-reat ikun ikkawża korrimenti serji lil difensuri tad-drittijiet tal-bniedem jew tal-ambjent, ġurnalisti, membri ta' NGOs jew persuni li jirrapportaw reati kriminali, jew il-mewt tagħhom, jew jinvolvi koerċizzjoni jew attakk fuq tali persuni.

[57] Id-Direttiva 2004/35/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' April 2004 dwar ir-responsabbiltà ambjentali f'dak li għandu x'jaqsam mal-prevenzjoni u r-rimedju għal danni ambjentali (ĠU L 143, 30.4.2004, p. 56–75).

[57] Id-Direttiva 2004/35/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' April 2004 dwar ir-responsabbiltà ambjentali f'dak li għandu x'jaqsam mal-prevenzjoni u r-rimedju għal danni ambjentali (ĠU L 143, 30.4.2004, p. 56–75).

Emenda 39

Proposta għal direttiva
Artikolu 9 – paragrafu 1 – punt a

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
(a) it-trasgressur ***ikun irrestawra*** n-natura għall-kundizzjoni preċedenti tagħha;	(a) it-trasgressur ***jirrestawra*** n-natura għall-kundizzjoni preċedenti tagħha ***jew iħallas kumpens ġust lill-vittmi***;

Emenda 40

Proposta għal direttiva
Artikolu 9 – paragrafu 1 – punt ba (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	(ba) it-trasgressur jammetti l-ħtija tiegħu u jħallas kumpens li jkun suffiċjenti biex jittratta l-ħsara kkawżata lill-ambjent u kumpens ġust lill-vittmi;

Ġustifikazzjoni

Huwa importanti li jiġi permess it-tnaqqis tal-piena jekk it-trasgressur jammetti l-ħtija tiegħu sabiex jitnaqqas iż-żmien tal-investigazzjonijiet, il-kost tal-proċeduri u biex il-proċess jiġi

konkluż malajr kemm jista' jkun biex b'dan il-mod tiġi pprovduta ġustizzja f'waqtha lill-vittmi u tiġi evitata aktar tbatija. It-tnaqqis tal-piena għandu jkun soġġett għall-kundizzjoni ta' kumpens ġust għall-vittmi u għall-ambjent.

Emenda 41

Proposta għal direttiva
Artikolu 10 – paragrafu 1a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	L-Istati Membri għandhom jadottaw il-miżuri meħtieġa sabiex l-assi kkonfiskati jiġu integrati f'fondi soċjali ddedikati għat-twettiq ta' proġetti ta' tiswija tal-ħsara ambjentali fl-ambjenti affettwati u fil-komunitajiet lokali affettwati, speċjalment fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw.

Ġustifikazzjoni

Kif diġà jagħmlu xi Stati bl-assi ssekwestrati fil-kriminalità marbuta mad-drogi, il-profitti u l-istrumenti tal-kriminalità ambjentali jistgħu jiġu marbuta mar-riabilitazzjoni ta' spazji naturali jew mat-titjib ta' azzjonijiet għall-prosekuzzjoni ta' reati ambjentali, permezz tal-ħolqien ta' fondi soċjali jew ambjentali għall-assi kkonfiskati. B'dan il-mod, barra minn hekk, il-ġlieda kontra l-kriminalità ambjentali tiġi projettata għas-soċjetà b'mod aktar dirett u viżibbli.

Emenda 42

Proposta għal direttiva
Artikolu 10 – paragrafu 1b (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw ir-ritorn ta' fondi jew assi kkonfiskati ta' awturi ta' reati ambjentali lill-pajjiżi li qed jiżviluppaw fejn ikun twettaq ir-reat, filwaqt li jiżguraw li jintużaw għal finijiet xierqa bħar-restawr tal-ħsara ambjentali, kumpens għall-vittmi u għall-komunitajiet lokali, it-titjib tal-kundizzjonijiet tal-għajxien tal-popolazzjoni affettwata jew it-tisħiħ tas-sistemi tal-istat tad-dritt tal-

	pajjiż li qed jiżviluppa kkonċernat.

Ġustifikazzjoni

Ħafna reati ambjentali mwettqa f'pajjiżi li qed jiżviluppaw huma marbuta mal-kriminalità organizzata u l-ħasil tal-flus. Il-mira 16.4 tal-Aġenda 2030 tistabbilixxi l-objettiv ta' "tisħiħ tal-irkupru u r-ritorn ta' assi misruqa". Din id-direttiva tirrappreżenta opportunità għall-Unjoni biex tikkontribwixxi għall-kisba ta' dan l-għan billi tippermetti li r-rikavati minn reati ambjentali mwettqa f'pajjiżi li qed jiżviluppaw iżda li jkunu ġew proċessati u ġġudikati fl-Istati Membri jintbagħtu lura lil dawn il-pajjiżi filwaqt li jiġi żgurat li jintużaw għal skopijiet xierqa.

Emenda 43

Proposta għal direttiva
Artikolu 11 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
1. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri neċessarji biex jipprevedu perjodu ta' preskrizzjoni li jippermetti l-investigazzjoni, il-prosekuzzjoni, il-proċess u l-aġġudikazzjoni ġudizzjarja tar-reati kriminali msemmija fl-Artikoli 3 u 4 għal perjodu ta' żmien suffiċjenti wara li jkunu twettqu dawk ir-reati kriminali, sabiex dawk ir-reati kriminali jkunu jistgħu jiġu indirizzati b'mod effettiv.	1. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri neċessarji biex jipprevedu perjodu ta' preskrizzjoni li jippermetti l-investigazzjoni, il-prosekuzzjoni, il-proċess u l-aġġudikazzjoni ġudizzjarja tar-reati kriminali msemmija fl-Artikoli 3 u 4 għal perjodu ta' żmien suffiċjenti wara li jkunu twettqu dawk ir-reati kriminali ***jew id-data li fiha l-ħsara ambjentali jew il-ksur tad-drittijiet tal-bniedem saru magħrufa jew ġew żvelati*** sabiex dawk ir-reati kriminali jkunu jistgħu jiġu indirizzati b'mod effettiv***, b'mod partikolari, meta r-reat ambjentali jkun ta' natura tranżnazzjonali, ikun twettaq f'pajjiż li qed jiżviluppa u jinvolvi l-kriminalità organizzata. Għall-investigazzjoni, il-prosekuzzjoni, il-proċess u l-aġġudikazzjoni tar-reati kriminali msemmija fl-Artikolu 3a ma għandu jkun hemm l-ebda perjodu ta' preskrizzjoni.***

Emenda 44

Proposta għal direttiva
Artikolu 11 – paragrafu 1a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	1a. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li l-perjodu ta' preskrizzjoni għar-reati kriminali msemmi fl-Artikoli 3 u 4 ma jibdiex sa ma jkun ġie stabbilit kompletament b'mezzi xjentifiċi xierqa l-ambitu tal-ħsara lill-ambjent.

Emenda 45

Proposta għal direttiva
Artikolu 11 – paragrafu 3

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
3. B'deroga mill-paragrafu 2, l-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu perjodu ta' preskrizzjoni li jkun iqsar minn 10 snin, iżda mhux iqsar minn erba' snin, dment li l-perjodu jkun jista' jiġi interrott jew sospiż f'każ ta' atti speċifikati.	***imħassar***

Emenda 46

Proposta għal direttiva
Artikolu 12 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
1. Kull Stat Membru għandu jieħu l-miżuri meħtieġa biex jistabbilixxi l-ġuriżdizzjoni tiegħu fuq ir-reati msemmija fl-Artikoli 3 u 4 meta:	1. Kull Stat Membru għandu jieħu l-miżuri meħtieġa biex jistabbilixxi l-ġuriżdizzjoni tiegħu fuq ir-reati msemmija fl-Artikoli 3***, 3a*** u 4 meta:
(a) ir-reat ikun twettaq kompletament jew parzjalment fit-territorju tiegħu;	(a) ir-reat ikun twettaq kompletament jew parzjalment fit-territorju tiegħu;
(b) ir-reat ikun twettaq abbord bastiment jew ajruplan irreġistrat fih jew li jtajjar il-bandiera tiegħu;	(b) ir-reat ikun twettaq abbord bastiment jew ajruplan irreġistrat fih jew li jtajjar il-bandiera tiegħu;
(c) il-ħsara tkun seħħet fit-territorju tiegħu;	(c) il-ħsara tkun seħħet fit-territorju tiegħu;
(d) it-trasgressur ikun wieħed miċ-ċittadini jew mir-residenti abitwali tiegħu**.**	(d) it-trasgressur ikun wieħed miċ-ċittadini jew mir-residenti abitwali tiegħu***, irrispettivament minn jekk ir-reat iseħħx***

fi Stat Membru tal-UE jew f'pajjiż terz;

(da) ir-reat ikun twettaq għall-benefiċċju ta' persuna ġuridika stabbilita fit-territorju tiegħu.

Emenda 47

Proposta għal direttiva
Artikolu 12 – paragrafu 2

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
2. Stat Membru għandu ***jinforma lill-Kummissjoni meta jiddeċiedi li*** jestendi l-ġuriżdizzjoni tiegħu għar-reati msemmija fl-Artikoli 3 u 4 li jkunu twettqu barra mit-territorju tiegħu, meta:	2. Stat Membru għandu ***jieħu l-miżuri meħtieġa biex*** jestendi l-ġuriżdizzjoni tiegħu għar-reati msemmija fl-Artikoli 3***, 3a*** u 4 li jkunu twettqu barra mit-territorju tiegħu, meta:
(a) ir-reat ikun sar għall-benefiċċju ta' persuna ġuridika stabbilita fit-territorju tiegħu;	(a) ir-reat ikun sar għall-benefiċċju ta' persuna ġuridika stabbilita fit-territorju tiegħu;
(b) ir-reat ikun twettaq kontra wieħed miċ-ċittadini tiegħu jew mir-residenti abitwali tiegħu;	(b) ir-reat ikun twettaq kontra wieħed miċ-ċittadini tiegħu jew ***kontra wieħed*** mir-residenti abitwali tiegħu;
(c) ir-reat ikun ħoloq riskju ***serju*** għall-ambjent fit-territorju tiegħu.	(c) ir-reat ikun ħoloq riskju ***sever*** għall-ambjent ***jew għall-bijodiversità*** fit-territorju tiegħu.
Meta reat imsemmi fl-Artikoli 3 u 4 jaqa' fil-ġuriżdizzjoni ta' aktar minn Stat Membru wieħed, dawn l-Istati Membri għandhom jikkooperaw biex jiddeterminaw liema Stat Membru għandu jmexxi l-proċedimenti kriminali. Fejn ikun xieraq u f'konformità mal-Artikolu 12 tad-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill 2009/948/ĠAI[59], il-kwistjoni għandha tiġi riferita lill-Eurojust.	Meta reat imsemmi fl-Artikoli 3 u 4 jaqa' fil-ġuriżdizzjoni ta' aktar minn Stat Membru wieħed, dawn l-Istati Membri għandhom jikkooperaw biex jiddeterminaw liema Stat Membru għandu jmexxi l-proċedimenti kriminali. Fejn ikun xieraq u f'konformità mal-Artikolu 12 tad-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill 2009/948/ĠAI[59], il-kwistjoni għandha tiġi riferita lill-Eurojust.
[59] Id-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill 2009/948/ĠAI tat-30 ta' Novembru 2009 dwar il-prevenzjoni u r-riżoluzzjoni ta' konflitti ta' eżerċizzju ta' ġuriżdizzjoni fi proċedimenti kriminali (ĠU L 328, 15.12.2009, p. 42).	[59] Id-Deċiżjoni Qafas tal-Kunsill 2009/948/ĠAI tat-30 ta' Novembru 2009 dwar il-prevenzjoni u r-riżoluzzjoni ta' konflitti ta' eżerċizzju ta' ġuriżdizzjoni fi proċedimenti kriminali (ĠU L 328, 15.12.2009, p. 42).

Emenda 48

Proposta għal direttiva
Artikolu 12 – paragrafu 3b (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	3b. L-Istati Membri għandhom jintroduċu ġuriżdizzjoni universali għall-qrati tagħhom għall-prosekuzzjoni u għas-sentenzjar ta' reat imsemmi fl-Artikolu 3a, sabiex jevitaw l-esternalizzazzjoni tal-ħsara ambjentali, meta din ma tkunx twettqet fit-territorju tagħhom, tkun twettqet minn ċittadin ta' pajjiż terz, tkun involviet vittma minn pajjiż terz, u l-ambjent ta' dak l-Istat ma jkunx ġie affettwat jew ma tkunx saritlu ħsara.

Ġustifikazzjoni

Ir-reati ambjentali spiss ħafna jkunu ta' natura transfruntiera. Biex tiġi evitata l-esternalizzazzjoni tal-ħsara ambjentali, għandu jkun possibbli li persuna ġuridika jew fiżika tiġi proċessata għal reati mwettqa f'pajjiż terz, b'mod partikolari fil-każ ta' ekoċidju.

Emenda 49

Proposta għal direttiva
Artikolu 13 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
1. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li l-protezzjoni mogħtija skont ***id-Direttiva*** (UE) 2019/1937***,*** tkun applikabbli għall-persuni li jirrapportaw ir-reati kriminali msemmija fl-Artikoli 3 u 4 ta' din id-Direttiva.	1. L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li l-protezzjoni mogħtija skont ***l-Artikolu 4 tad-Direttiva*** (UE) 2019/1937 tkun applikabbli għall-persuni ***fiżiċi jew ġuridiċi*** li jirrapportaw ir-reati kriminali msemmija fl-Artikoli 3 u 4 ta' din id-Direttiva.

Emenda 50

Proposta għal direttiva
Artikolu 13 – paragrafu 2

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
2. L-Istati Membri għandhom jieħdu	2. L-Istati Membri għandhom jieħdu

l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li persuni li jirrapportaw ir-reati msemmija fl-Artikoli 3 u 4 ta' din id-Direttiva u li jipprovdu evidenza jew li b'xi mod ieħor jikkooperaw mal-investigazzjoni, il-prosekuzzjoni jew l-aġġudikazzjoni ta' tali reati, jingħataw l-appoġġ u l-assistenza meħtieġa fil-kuntest ta' proċedimenti kriminali.	l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li persuni ***fiżiċi u ġuridiċi*** li jirrapportaw ir-reati msemmija fl-Artikoli 3 u 4 ta' din id-Direttiva u li jipprovdu evidenza jew li b'xi mod ieħor jikkooperaw mal-investigazzjoni, il-prosekuzzjoni jew l-aġġudikazzjoni ta' tali reati, jingħataw l-appoġġ u l-assistenza meħtieġa fil-kuntest ta' proċedimenti kriminali.

Ġustifikazzjoni

Kemm il-persuni fiżiċi kif ukoll dawk ġuridiċi għandhom jiġu protetti meta jirrapportaw reati ambjentali jew jassistu fl-investigazzjoni. L-Organizzazzjonijiet tas-Soċjetà Ċivili (OSĊ), li spiss ikunu minn ta' quddiem fl-identifikazzjoni tar-reati ambjentali jeħtieġ li jiġu protetti wkoll.

Emenda 51

Proposta għal direttiva
Artikolu 14 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, f'konformità mas-sistema legali nazzjonali tagħhom, il-membri tal-pubbliku kkonċernati jkollhom drittijiet xierqa biex jipparteċipaw fi proċedimenti li jikkonċernaw ir-reati msemmija fl-Artikoli 3 u 4, pereżempju bħala parti ċivili.	L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, f'konformità mas-sistema legali nazzjonali tagħhom, il-membri tal-pubbliku kkonċernati jkollhom drittijiet xierqa biex jipparteċipaw fi proċedimenti li jikkonċernaw ir-reati msemmija fl-Artikoli 3 u 4, pereżempju bħala parti ċivili ***jew bħala prosekutur privat***.

Emenda 52

Proposta għal direttiva
Artikolu 14 – paragrafu 1a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	L-Istati Membri għandhom jiżguraw li, l-informazzjoni li ġejja titqies li hija fl-interess pubbliku u ssir disponibbli għall-pubbliku kkonċernat:
	(a) kwalunkwe sentenza finali fi

	proċess;
	(b) informazzjoni li tippermetti lill-membri tal-pubbliku kkonċernat jkunu jafu dwar l-istat tal-proċedimenti, ħlief jekk f'każijiet eċċezzjonali t-trattament xieraq tal-każ jista' jiġi affettwat b'mod avvers minn tali divulgazzjoni tal-informazzjoni.

Ġustifikazzjoni

Għandu jingħata livell minimu ta' drittijiet lill-pubbliku ġenerali fil-kapaċità tiegħu li jeżerċita rappreżentanza tan-natura bħala vittma ta' reat ambjentali.

Emenda 53

Proposta għal direttiva
Artikolu 15 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
L-Istati Membri għandhom jieħdu azzjoni xierqa, ***bħal*** kampanji ta' informazzjoni u sensibilizzazzjoni u programmi ta' riċerka u edukazzjoni, biex inaqqsu r-reati kriminali ambjentali inġenerali, iqajmu sensibilizzazzjoni tal-pubbliku u jnaqqsu r-riskju li l-popolazzjoni ssir vittma ta' reat kriminali ambjentali. Fejn xieraq, l-Istati Membri għandhom jaġixxu f'kooperazzjoni mal-partijiet ikkonċernati rilevanti.	L-Istati Membri għandhom jieħdu azzjoni xierqa, ***bħat-titjib ta' għodod ta' infurzar tal-liġi preventivi,*** kampanji ta' informazzjoni u sensibilizzazzjoni u programmi ta' riċerka u edukazzjoni, biex inaqqsu r-reati kriminali ambjentali inġenerali, iqajmu sensibilizzazzjoni tal-pubbliku u jnaqqsu r-riskju li l-popolazzjoni ssir vittma ta' reat kriminali ambjentali. Fejn xieraq, l-Istati Membri għandhom jaġixxu f'kooperazzjoni mal-partijiet ikkonċernati rilevanti.

Emenda 54

Proposta għal direttiva
Artikolu 15 – paragrafu 1a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	L-Istati Membri għandhom jiżguraw ukoll implimentazzjoni u infurzar effettivi tal-obbligi ta' diliġenza dovuta ambjentali nazzjonali u tal-Unjoni fil-ktajjen tal-provvista tal-persuni fiżiċi u ġuridiċi

	tagħhom li joperaw f'pajjiżi li qed jiżviluppaw kif stabbilit fid-Direttiva (UE) xxx/xxx [id-Direttiva dwar id-Diliġenza Dovuta tas-Sostenibbiltà Korporattiva].

Emenda 55

Proposta għal direttiva
Artikolu 15a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	Artikolu 15a
	It-tisħiħ tas-sistemi ta' spezzjonijiet amministrattivi u l-użu ta' teknoloġiji ġodda, bħall-użu tal-osservazzjoni tad-Dinja, għandhom jissaħħu biex jipprevjenu u jidentifikaw ir-reati ambjentali, b'mod partikolari dawk li jitwettqu fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw.

Emenda 56

Proposta għal direttiva
Artikolu 16 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet nazzjonali li jidentifikaw, jinvestigaw, ***jibdew proċedimenti kriminali kontra*** reati ambjentali ***jew jiddeċiedu dwarhom***, ikollhom għadd suffiċjenti ta' persunal kwalifikat u riżorsi finanzjarji, tekniċi u teknoloġiċi suffiċjenti meħtieġa għat-twettiq effettiv tal-funzjonijiet tagħhom relatati mal-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva.	L-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-awtoritajiet nazzjonali li ***jipprevjenu,*** jidentifikaw, jinvestigaw, ***jipproċessaw jew jaġġudikaw*** reati ambjentali, ikollhom għadd suffiċjenti ta' persunal kwalifikat u riżorsi finanzjarji, tekniċi u teknoloġiċi suffiċjenti meħtieġa għat-twettiq effettiv tal-funzjonijiet tagħhom relatati mal-implimentazzjoni ta' din id-Direttiva.

Emenda 57

Proposta għal direttiva
Artikolu 17 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
Mingħajr preġudizzju għall-indipendenza ġudizzjarja u d-differenzi fl-organizzazzjoni tal-ġudikatura madwar l-Unjoni, l-Istati Membri għandhom jitolbu lil dawk responsabbli għat-taħriġ tal-imħallfin, il-prosekuturi, il-pulizija, il-persunal ġudizzjarju u l-persunal tal-awtoritajiet kompetenti involuti fi proċedimenti u investigazzjonijiet kriminali biex jipprovdu taħriġ speċjalizzat f'intervalli regolari rigward l-objettivi ta' din id-Direttiva u adattat għall-funzjonijiet tal-persunal u tal-awtoritajiet involuti.	Mingħajr preġudizzju għall-indipendenza ġudizzjarja u d-differenzi fl-organizzazzjoni tal-ġudikatura madwar l-Unjoni, l-Istati Membri għandhom jitolbu lil dawk responsabbli għat-taħriġ tal-imħallfin, il-prosekuturi, il-pulizija, il-persunal ġudizzjarju u l-persunal tal-awtoritajiet kompetenti involuti fi proċedimenti u investigazzjonijiet kriminali***, inklużi l-esperti ambjentali,*** biex jipprovdu taħriġ speċjalizzat f'intervalli regolari***, speċjalment fil-każ ta' kriminalità ambjentali mwettqa fil-qafas tal-organizzazzjonijiet kriminali,*** rigward l-objettivi ta' din id-Direttiva u adattat għall-funzjonijiet tal-persunal u tal-awtoritajiet involuti. ***Korsijiet ta' taħriġ speċjalizzat dwar l-investigazzjoni u l-prosekuzzjoni ta' reati ambjentali tranżnazzjonali għandhom jingħataw attenzjoni partikolari.***

Emenda 58

Proposta għal direttiva
Artikolu 18 – paragrafu 1

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li għodod ta' investigazzjoni effettivi, bħal dawk li jintużaw f'każijiet ta' kriminalità organizzata jew każijiet oħra ta' reati kriminali serji, ikunu disponibbli għall-investigazzjoni jew il-prosekuzzjoni tar-reati msemmija fl-Artikoli 3 u 4.	L-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jiżguraw li għodod ta' investigazzjoni effettivi, bħal dawk li jintużaw f'każijiet ta' kriminalità organizzata***, ċiberkriminalità, kriminalità finanzjarja*** jew każijiet oħra ta' reati kriminali serji, ikunu disponibbli għall-investigazzjoni jew il-prosekuzzjoni tar-reati msemmija fl-Artikoli 3 u 4.

Emenda 59

Proposta għal direttiva
Artikolu 19a (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	Artikolu 19a
	Kooperazzjoni fost l-Istati Membri, mal-korpi, l-uffiċċji u l-aġenziji tal-Unjoni u mal-pajjiżi li qed jiżviluppaw
	1. L-Istati Membri għandhom jiżguraw koordinazzjoni effettiva u kooperazzjoni transfruntiera ma' Stati Membri oħra u mal-Unjoni, inklużi l-korpi, l-uffiċċji u l-aġenziji speċjalizzati tagħha, bħall-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Kooperazzjoni fil-Ġustizzja Kriminali (Eurojust), l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Kooperazzjoni fl-Infurzar tal-Liġi (Europol), l-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew, l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għat-Taħriġ fl-Infurzar tal-Liġi (CEPOL) u l-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għad-Drittijiet Fundamentali.
	2. L-Istati Membri għandhom jintensifikaw il-kooperazzjoni ġudizzjarja internazzjonali u, b'mod partikolari, il-kooperazzjoni mal-pajjiżi li qed jiżviluppaw sabiex isaħħu l-istat tad-dritt u s-sistemi ta' governanza tagħhom bil-ħsieb li jimplimentaw mekkaniżmi effettivi għall-prevenzjoni tal-kriminalità ambjentali u għall-ġlieda kontriha.
	3. Il-Kummissjoni għandha tistinka aktar biex ittejjeb il-kooperazzjoni internazzjonali u l-kooperazzjoni għall-iżvilupp u tappoġġa lill-pajjiżi li qed jiżviluppaw, permezz ta' miżuri effettivi għat-titjib tal-bini tal-kapaċità, b'mod partikolari l-istabbiliment ta' programmi ta' assistenza teknika, biex ikunu jistgħu jtejbu s-sistemi amministrattivi, ġudizzjarji u legali tagħhom, bl-għan li jipprevjenu l-kriminalità ambjentali u jiġġilduha b'mod aktar effettiv.

Emenda 60

Proposta għal direttiva
Artikolu 20 – paragrafu 1 – punt a

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
(a) l-objettivi u l-prijoritajiet tal-politika nazzjonali f'dan il-qasam ta' reati;	(a) l-objettivi u l-prijoritajiet tal-politika nazzjonali f'dan il-qasam ta' reati ***inklużi l-prevenzjoni tal-kriminalità organizzata ambjentali tranżnazzjonali u l-ġlieda kontriha, kif ukoll il-korruzzjoni u l-ħasil tal-flus marbuta ma' tali reati meta jaffettwaw lill-pajjiżi li qed jiżviluppaw***;

Emenda 61

Proposta għal direttiva
Artikolu 20 – paragrafu 1 – punt b

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
(b) ir-rwoli u r-responsabbiltajiet tal-awtoritajiet kompetenti kollha involuti fil-ġlieda kontra dan it-tip ta' reat;	(b) ir-rwoli u r-responsabbiltajiet tal-awtoritajiet kompetenti kollha involuti fil-ġlieda kontra dan it-tip ta' reat, ***kif ukoll atturi oħra, bħas-soċjetà ċivili u s-settur privat***;

Emenda 62

Proposta għal direttiva
Artikolu 20 – paragrafu 1 – punt c

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
(c) il-modi ta' koordinazzjoni u kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet kompetenti;	(c) il-modi ta' koordinazzjoni u kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet kompetenti ***u ma' atturi oħra bħas-soċjetà ċivili***;

Emenda 63

Proposta għal direttiva
Artikolu 20 – paragrafu 1 – punt e

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
(e) ir-riżorsi meħtieġa u kif se tiġi appoġġata l-ispeċjalizzazzjoni tal-professjonisti tal-infurzar;	(e) ir-riżorsi meħtieġa ***u allokati*** u kif se tiġi appoġġata l-ispeċjalizzazzjoni tal-professjonisti tal-infurzar***, u kif l-approċċi multidixxiplinari se jiġu inklużi fil-programmi ta' taħriġ***;

Emenda 64

Proposta għal direttiva
Artikolu 20 – paragrafu 1 – punt f

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
(f) il-proċeduri u l-mekkaniżmi għall-monitoraġġ u l-evalwazzjoni regolari tar-riżultati miksuba;	(f) il-proċeduri u l-mekkaniżmi għall-monitoraġġ u l-evalwazzjoni regolari tar-riżultati miksuba ***inkluża l-linja bażi u l-indikaturi użati***;

Emenda 65

Proposta għal direttiva
Artikolu 20 – paragrafu 1 – punt ga (ġdid)

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
	(ga) assistenza lill-vittmi, u l-protezzjoni tagħhom, fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw, b'mod partikolari dawk f'sitwazzjonijiet vulnerabbli, inklużi d-difensuri ambjentali;

Emenda 66

Proposta għal direttiva
Artikolu 21 – paragrafu 2

Test propost mill-Kummissjoni	*Emenda*
2. Id-data statistika msemmija fil-paragrafu 1 għandha tinkludi mill-inqas dan li ġej:	2. Id-data statistika msemmija fil-paragrafu 1 għandha tinkludi mill-inqas dan li ġej:
(a) l-għadd ta' każijiet ta' reati	(a) l-għadd ta' każijiet ta' reati

ambjentali rrapportati;	ambjentali rrapportati;
(b) l-għadd ta' każijiet ta' reati ambjentali investigati;	(b) l-għadd ta' każijiet ta' reati ambjentali investigati;
(c) it-tul medju tal-investigazzjonijiet kriminali ta' reati ambjentali;	(c) it-tul medju ***tal-proċedimenti tal-qorti mill-bidu*** tal-investigazzjonijiet kriminali ta' reati ambjentali ***sal-ħruġ tas-sentenza ġudizzjarja u l-eżekuzzjoni tagħha***;
(d) l-għadd ta' kundanni għal reati ambjentali;	(d) l-għadd ta' kundanni għal reati ambjentali;
(e) l-għadd ta' persuni fiżiċi kkundannati u ssanzjonati għal reat ambjentali;	(e) l-għadd ta' persuni fiżiċi kkundannati u ssanzjonati għal reat ambjentali;
(f) l-għadd ta' persuni ġuridiċi ssanzjonati għal reat ambjentali jew għal reati ekwivalenti;	(f) l-għadd ta' persuni ġuridiċi ssanzjonati għal reat ambjentali jew għal reati ekwivalenti ***u jekk it-trasgressur kienx grupp ta' kriminalità organizzata jew aġixxiex fi ħdan tali grupp***;
(g) l-għadd ta' kawżi miċħuda għal reati ambjentali;	(g) l-għadd ta' kawżi miċħuda għal reati ambjentali;
(h) it-tipi u l-livelli ta' sanzjonijiet imposti għal reati ambjentali, inkluż għal kull kategorija ta' reati ambjentali skont l-Artikolu 3**.**	(h) it-tipi u l-livelli ta' sanzjonijiet imposti għal reati ambjentali, inkluż għal kull kategorija ta' reati ambjentali skont l-Artikolu 3***;***
	(ha) l-għadd ta' każijiet ta' kriminalità ambjentali tranżnazzjonali diżaggregati skont il-pajjiż fejn ikun twettaq ir-reat ambjentali;
	(hb) ċifri dwar rikavati minn reati ambjentali li ġew issekwestrati jew iffriżati proviżorjament u li finalment ġew ikkonfiskati;
	(hc) informazzjoni dwar jekk ir-reat ambjentali jikkostitwixxix reat predikat għall-ħasil tal-flus;
	(hd) l-għadd ta' vittmi, inklużi gruppi ta' vittmi jew komunitajiet lokali, diżaggregati, fost l-oħrajn, skont is-sess, l-età, l-etniċità, il-pajjiż ta' oriġini;
	(he) it-tip ta' impatt fuq l-ambjent u fuq in-nies u l-komunitajiet lokali.

PROĊEDURA TAL-KUMITAT LI JINTALAB JAGĦTI OPINJONI

Titolu	Il-protezzjoni tal-ambjent permezz tad-dritt kriminali u s-sostituzzjoni tad-Direttiva 2008/99/KE
Referenzi	COM(2021)0851 – C9-0466/2021 – 2021/0422(COD)
Kumitat responsabbli Data tat-tħabbir fis-seduta plenarja	JURI 27.1.2022
Opinjoni(jiet) mogħtija minn Data tat-tħabbir fis-seduta plenarja	DEVE 24.3.2022
Rapporteur għal opinjoni Data tal-ħatra	Caroline Roose 14.3.2022
Eżami fil-kumitat	30.8.2022
Data tal-adozzjoni	30.11.2022
Riżultat tal-votazzjoni finali	+: 12 –: 10 0: 0
Membri preżenti għall-votazzjoni finali	Barry Andrews, Eric Andrieu, Hildegard Bentele, Udo Bullmann, Antoni Comín i Oliveres, Charles Goerens, Mónica Silvana González, Pierrette Herzberger-Fofana, Karsten Lucke, Pierfrancesco Majorino, Janina Ochojska, Michèle Rivasi, Christian Sagartz, Eleni Stavrou, Tomas Tobé, Miguel Urbán Crespo
Sostituti preżenti għall-votazzjoni finali	Alessandra Basso, Marlene Mortler, Caroline Roose
Sostituti (skont l-Artikolu 209(7)) preżenti għall-votazzjoni finali	Virginie Joron, Joachim Kuhs, Aušra Maldeikienė

VOTAZZJONI FINALI B'SEJĦA TAL-ISMIJIET FIL-KUMITAT LI JINTALAB JAGĦTI OPINJONI

12	+
NI	Antoni Comín i Oliveres
Renew	Barry Andrews, Charles Goerens
S&D	Eric Andrieu, Udo Bullmann, Mónica Silvana González, Karsten Lucke, Pierfrancesco Majorino
The Left	Miguel Urbán Crespo
Verts/ALE	Pierrette Herzberger-Fofana, Michèle Rivasi, Caroline Roose

10	-
ID	Alessandra Basso, Virginie Joron, Joachim Kuhs
PPE	Hildegard Bentele, Aušra Maldeikienė, Marlene Mortler, Janina Ochojska, Christian Sagartz, Eleni Stavrou, Tomas Tobé

0	0

Tifsira tas-simboli użati:
\+ : favur
\- : kontra
0 : astensjonijiet